

N:o 78.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 17 maj 1897.
— — — — Andra Kammaren den 17 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående regleringen af utgifterna under riksstatens åttonde hufvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet.

(Statsutskottets utlåtande n:o 9 och memorial n:o 66.)

Till Konungen.

I afseende å regleringen af utgifterna under riksstatens *åttonde* hufvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet, får Riksdagen för Eders Kongl. Maj:t anmäla följande beslut.

Ordinarie anslag.

Kleresistaten.

1:o) I den till Riksdagen den 16 sistlidne januari aflättna proposition angående statsverkets tillstånd och behof har Eders Kongl. Maj:t, under återopande af propositionen bifogadt statsrådsprotokoll öfver
Bih. till Riksd. Prot. 1897. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 17 Häft. (N:o 78.) 1

ecklesiastikären den för den 14 i samma månad, uti punkten 1:o under åttonde hufvudtiteln föreslagit, att såsom årlig ersättning för prostetunna, tillkommande kontraktsprosten i Södra Møre kontrakt för Örsjö församling, måtte beviljas 13 kronor 32 öre och att för sådant ändamål den under kleresistaten uppförda anvisning i kontant, 20,660 kronor, måtte ökas till 20,674 kronor, eller med ett jemnadtt belopp af 14 kronor.

Denna Eders Kongl. Maj:ts framställning har af Riksdagen bifallits.

I följd häraf har anslaget till kleresistaten i riksstaten för år 1898 uppförts sålunda:

Anvisning i kontant	20,674 kronor
Friheter och kyrkotionde	16,000 ”
Ersättningar	337,087 ”

Summa 373,761 kronor.

Domkapitlens expeditioner.

2:o) Vidare har Eders Kongl. Maj:t i statsverkspropositionen under nämnda hufvudtitel föreslagit,

dels i punkten 2:o:

att Riksdagen måtte medgifva, det Vesterbottens och Norrbottens län från den 1 januari 1898 frånskildes Hernösands stift för att bilda ett särskildt stift, samt att för aflönande af biskop i det nya stiftet måtte af biskopslöneregleringsfonden användas högst 13,500 kronor årligen;

att för bestridande af kostnaden för aflönande af konsistorie-notarie, amanuens och vaktmästare vid det nya domkapitlet måtte beviljas ett ordinarie anslag af 5,100 kronor, deraf till notarien 3,000 kronor, till amanuensen 1,600 kronor och till vaktmästaren 500 kronor;

att för hyra af lokal och vaktmästarebostad måtte anslås ett årligt belopp af 1,500 kronor; och

att såsom ersättning för den minskning i inkomst, som genom den ifrågasatta stiftsdelningen skulle drabba notarien vid Hernösands domkapitel till följd af förlusten af sportelinkomsterna från Vesterbottens och Norrbottens län, måtte beviljas ett årligt anslag af 1,500 kronor;

dels ock i punkten 32:o:

att Riksdagen måtte på extra stat för år 1898 anvisa följande belopp, nemligen 600 kronor såsom ersättning till nuvarande amanuen-

sen vid domkapitlet i Hernösand för den minskning i hans inkomst, som i anledning af föreslagen delning af Hernösands stift skulle uppstå genom upphörande af till honom nu utgående anslag, samt 3,500 kronor för anskaffande af möbler, inventarier m. m. för expeditionslokalen vid det nya domkapitel, som, enligt Eders Kongl. Maj:ts förslag om Hernösands stifts delning, skulle komma att upprättas i Luleå.

Enligt hvad Riksdagen i särskild skrifvelse den 5 innevarande maj anmält, har hvad Eders Kongl. Maj:t sålunda föreslagit, på grund af kamrarnes skiljaktiga beslut, för denna Riksdag förfallit.

3:o) Under förevarande anslagstitel har Eders Kongl. Maj:t slutligen föreslagit, att anslaget till förstärkande af domkapitlens expeditionskassor måtte från och med år 1898 förhöjas med 500 kronor till 6,000 kronor.

Uti det i ärendet förda statsrådsprotokollet erinras, hurusom Eders Kongl. Maj:t i anseende dertill, att domkapitlens expeditionskassor visat sig otillräckliga för bestridande af de derå anvisade utgifter, till 1896 års Riksdag aflåtit framställning om beviljande till dessa kassors förstärkning af ett anslag å ordinarie stat å 6,000 kronor, men att, då det af Eders Kongl. Maj:t i sådant afseende äskade beloppet blifvit bestämdt med hänsyn jemväl till de ökade utgifter för expeditionskassorna, som skulle påkallats genom inrättande af ett nytt domkapitel i enlighet med Eders Kongl. Maj:ts då aflåtna förslag om Hernösands stifts delning, hvilket förslag, i anledning af kamrarnes skiljaktiga beslut, förföll, anslaget blifvit af Riksdagen nedsatt till 5,500 kronor. Sedan emellertid fråga om berörda delning å nyo blifvit af departementschefen upptagen, hade han föranlåtit att tillika hemställa, det Eders Kongl. Maj:t täcktes till Riksdagen göra framställning om ofvan omförmälda förhöjning af ifrågavarande anslag.

Då, enligt hvad i nästföregående punkt anförts, jemväl det till innevarande års Riksdag aflåtna förslaget om Hernösands stifts delning förfallit, samt sålunda den förutsättning, som legat till grund för framställningen om förhöjning af nu ifrågavarande anslag, ej vidare förefinnes, har Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke af Riksdagen bifallits.

I enlighet med Riksdagens under punkterna 2:o och 3:o omförmälda beslut har anslaget till domkapitlens expeditioner i riksstaten uppförts med oförändradt belopp eller 33,500 kronor, deraf anvisning i kontant 27,659 kronor och ersättningar 5,841 kronor.

Universiteten.

4:o) I statsverkspropositionen har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för inrättande af en ny ordinarie professur inom juridiska fakulteten vid universitetet i Upsala bevilja ett årligt anslag af 6,000 kronor.

I anledning af denna Eders Kongl. Maj:ts framställning har Riksdagen för inrättande af en ny extra ordinarie professur inom juridiska fakulteten i Upsala beviljat ett årligt anslag af 4,000 kronor, att till innehafvaren af nämnda tjänst utgå med 3,000 kronor såsom lön och 1,000 kronor såsom tjänstgöringspenningar, med rätt för bemälde lärare att efter fem års väl vitsordad tjänstgöring erhålla ett ålderstillägg å lönen af 500 kronor, att utgå af åttonde hufvudtitelns förslagsanslag: ålderstillägg.

5:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att å ordinarie stat måtte beviljas *dels* till det geografiska seminariet vid universitetet i Upsala ett anslag af 250 kronor och *dels* till det teologiska seminariet vid samma universitet ett anslag af 750 kronor, med rätt för Eders Kongl. Maj:t att meddela de närmare bestämmelser rörande anslagens användning, som kunde vara erforderliga.

På grund af hvad till det i ärendet förda statsrådsprotokollet blifvit anfördt har Riksdagen å ordinarie stat beviljat *dels* till det geografiska seminariet vid universitetet i Upsala ett anslag af 250 kronor och *dels* till det teologiska seminariet vid samma universitet ett anslag af 750 kronor, med rätt för Eders Kongl. Maj:t att meddela de närmare bestämmelser rörande anslagens användning, som kunna vara erforderliga.

6:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till förhöjning af fysiologiska institutionens i Upsala materielanslag från 2,500 kronor till 4,000 kronor bevilja på ordinarie stat ett belopp af 1,500 kronor.

Då de årliga utgifter, för hvilkas bestridande ifrågavarande anslag är afsedt, gifvetvis måste, såsom ock af erfarenheten blifvit styrkt, i ej oväsentlig mån ökas, sedan den fysiologiska institutionen inflyttat i den för densamma inrättade rymliga lokalen, har Riksdagen ansett en förhöjning af nämnda anslag vara af behovet påkallad. Af den i statsrådsprotokollet meddelade utredningen har Riksdagen emellertid

icke kunnat finna, att hela det belopp, som i sådant afseende nu äskats, är för institutionen oafvisligen nödvändigt, utan torde enligt Riksdagens mening anslagsförhöjningen kunna begränsas till 1,150 kronor, motsvarande den ökning, som visats uppstå i de årliga kostnaderna för uppvärmning, belysning och vattenförbrukning. Riksdagen har ansett sig så mycket mindre hafva skäl bevilja ett högre belopp, som det torde kunna ifrågasättas, huruvida icke någon inkomst skulle kunna den fysiologiska institutionen beredas genom uthyrning af vissa lokaler i den nya byggnaden, hvilka för närvarande icke behöfva af institutionen tagas i bruk.

På grund af hvad sålunda anförts har Riksdagen på det sätt bifallit Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, att Riksdagen till förhöjning af fysiologiska institutionens i Upsala materielanslag från 2,500 kronor till 3,650 kronor beviljat på ordinarie stat ett belopp af 1,150 kronor.

7:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för aflöning åt en extra ordinarie professor i oftalmiatrik vid universitetet i Lund bevilja ett årligt anslag af 4,000 kronor, deraf 3,000 kronor såsom lön och 1,000 kronor såsom tjänstgöringspenningar, med rätt för bemälda lärare att efter fem års väl vitsordad tjänstgöring erhålla ett ålders-tillägg å lönen af 500 kronor, att utgå af åttonde hufvudtitelns förslagsanslag: ålderstillägg.

Riksdagen får anmäla, att Riksdagen för aflöning åt en e. o. professor i oftalmiatrik vid universitetet i Lund beviljat ett årligt anslag af 4,000 kronor, deraf 3,000 kronor såsom lön och 1,000 kronor såsom tjänstgöringspenningar, med rätt för bemälda lärare att efter fem års väl vitsordad tjänstgöring erhålla ett ålderstillägg å lönen af 500 kronor, att utgå af åttonde hufvudtitelns förslagsanslag: ålderstillägg.

8:o) Vidare har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att till förhöjande af vice bibliotekariens vid universitetsbiblioteket i Lund aflöning från 3,500 kronor till 4,000 kronor, deraf 1,000 kronor tjänstgöringspenningar, måtte beviljas ett årligt anslag af 500 kronor.

De skäl, som i statsrådsprotokollet anförts till stöd för förslaget att höja aflöningen för vice bibliotekarien vid universitetsbiblioteket i Lund till samma belopp, som tillkommer motsvarande tjänsteman i Upsala, kunna visserligen icke frånkännas betydelse. Då emellertid den nuvarande innehafvaren af förstnämnda tjänst F. E. Braune redan uppnått en ålder af mer än 63 år och sålunda inom kort torde vara berättigad till pension, synes det icke vara lämpligt att nu genomföra

en förändring i den ordinarie aflöningen, hvarigenom denna pension komme att utgå med förhöjdt belopp. Med afseende härå anser sig Riksdagen icke böra medgifva den föreslagna förhöjningen i den ordinarie lönen. Men då, enligt hvad upplyst blifvit, Braune under en mångårig tjenstetid vid biblioteket utöfvat en synnerligen gagnande verksamhet, synes han vara förtjent af att komma i åtnjutande af ett personligt lönetillägg till samma belopp, som under en följd af år beviljats hans företrädare.

På grund härå har Riksdagen, i anledning af Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, såsom personligt lönetillägg för år 1898 åt vice bibliotekarien vid universitetsbiblioteket i Lund F. E. Braune på extra stat för samma år anvisat 500 kronor.

Karolinska mediko-kirurgiska institutet.

9:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att för aflönande af en amanuens vid institutets oftalmiatriiska klinik å serafimerlasarettet måtte beviljas ett årligt anslag af 900 kronor.

Riksdagen har, med bifall till denna Eders Kongl. Maj:ts framställning, för aflönande af en amanuens vid Karolinska mediko-kirurgiska institutets oftalmiatriiska klinik å serafimerlasarettet beviljat ett årligt anslag af 900 kronor.

10:o) Vidare har Eders Kongl. Maj:t föreslagit,
dels i punkten 10:o:

att Karolinska institutets allmänna materielanslag måtte förhöjas från 15,000 kronor till 18,500 kronor eller med 3,500 kronor;

dels ock i punkten 49:o:

att till fyllande af brist, som å nämnda anslag vid institutet uppstått under åren 1894 och 1895, måtte på extra stat för år 1898 anvisas ett belopp af 2,850 kronor.

Otillräckligheten af ifrågavarande anslag synes väl vara till fullo styrkt, men Riksdagen har dock icke funnit sig öfvertygad derom, att anslaget behöfver ökas med hela det belopp, som af Eders Kongl. Maj:t föreslagits, utan har ansett förhöjningen kunna begränsas till 2,500 kronor, motsvarande i rundt tal det belopp, hvartill bristen i anslaget högst uppgått.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot förslaget om anvisande å extra stat af medel till täckande af den för åren 1894 och

1895 i anslaget uppkomna brist och under punkt 49:o här nedan tillkännagifver sitt beslut derom, får nu anmäla, att Eders Kongl. Maj:ts framställning om höjning af Karolinska mediko-kirurgiska institutets å ordinarie stat uppförda allmänna materielanslag på det sätt bifallits, att Riksdagen höjt detta anslag från 15,000 kronor till 17,500 kronor, eller med 2,500 kronor.

11:o) Eders Kongl. Maj:t har under förevarande hufvudtitel föreslagit Riksdagen *dels* i punkt 11:o:

att med godkännande af den i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 14 januari 1897 omförmälda aflöningsstat för tandläkareinstitutet, bevilja för tillämpning af densamma ett under anslagen till Karolinska mediko-kirurgiska institutet, med särskild rubrik: Tandläkareinstitutet, uppfördt ordinarie anslag å 15,700 kronor, äfvensom medgifva, att de för två extra ordinarie professorer vid tandläkareinstitutet afsedda ålderstillägg finge utgå af åttonde hufvudtitelns förslagsanslag: ålderstillägg;

dels ock i punkt 50:o:

att för den första inredningen af lokaler för det föreslagna tandläkareinstitutets poliklinik och laboratorium på extra stat för år 1898 anvisa ett belopp af 5,000 kronor.

Af återopade statsrådsprotokollet inhemtas, att föredragande departementschefen ansett, att från och med år 1898 borde lända till efter rättelse följande:

Aflöningsstat för tandläkareinstitutet:

	Lön.		Tjenstgöringspenningar.		S u m m a.	
	Kronor.		Kronor.		Kronor.	
1 inspektor, arfvode	—	—	—	—	400	—
1 extra ordinarie professor i protéslära	3,500	—	1,000	—	4,500	—
1 d:o d:o i dental kirurgi och terapi, tillika poliklinikföreståndare	3,000	—	1,000	—	4,000	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor.
1 d:o d:o i läran om tandfyllning och tandreglering	2,500	—	1,000	—	3,500	
1 assistent, arfvode	—	—	—	—	900	
2 d:o, arfvoden vardera å 500 kronor	—	—	—	—	1,000	—
Till sekreteraregöromål	—	—	—	—	200	—
„ kamrerare „	—	—	—	—	200	—
„ vaktmästare „	—	—	—	—	1,000	—
Summa	—	—	—	—	15,700	—

Härutöfver skulle, enligt hvad departementschefen anført, erfordras:

	Transport kr. 15,700: —
till hyra af lokal för poliklinik och laboratorium	kr. 2,300: —
„ lokalens uppvärmning och belysning m. m.	„ 2,000: —
„ materiel	„ 1,500: —
	5,800: —

Till bestridande af dessa

utgifter

beräknades

avgifter af studerande

statsanslag

Det sätt, på hvilket för närvarande i vårt land är sörjdt för tandläkares utbildning, har af de sakkunnige, som i förevarande fråga blifvit hörda, erkänts vara i flera afseenden otillfredsställande; och behovet af en allmän läroanstalt för fullständig undervisning i de till tandläkarekonsten hörande ämnen torde alltmer göra sig gällande. Riksdagen har med afseende härå ansett, att en sådan läroanstalt bör genom statens försorg inrättas.

Det nu af Eders Kongl. Maj:t framlagda förslaget till tandläkareundervisningens ordnande har syns Riksdagen vara af beskaffenhet att böra i hufvudsakliga delar vinna Riksdagens godkännande. Hvad angår kostnaden för förslagets genomförande, torde emellertid statens utgifter icke behöfva uppgå till så stort belopp, som nu blifvit ifrågasatt. Vid granskning af den framlagda aflöningsstaten för tandläkareinstitutet har Riksdagen sålunda funnit, att i vissa anslagsbelopp minskning kan och bör göras. Hvad beträffar de i nämnda stat upptagna tre ordinarie lärarne, har Riksdagen — som till en början velat erinra, att det synes mindre lämpligt, att dessa lärare i lönestaten tilläggas benämningen extra ordinarie professorer, helst en sådan benämning, hvarigenom ökade anspråk på aflöning kunna föranledas, ej tillkommer lärarne vid det med ifrågavarande läroanstalt jemförliga farmaceutiska institutet — väl funnit skäl medgifva, att åt läraren i protéslära, hvilken torde blifva jemförelsevis strängt upptagen af sin tjenstgöring vid institutet, beredes den aflöning, som i statsförslaget är för honom uppförd, men deremot ansett någon nedsättning kunna ske i de löneförmåner, som för de öfriga två lärarne ifrågasatts. Såväl läraren i dental kirurgi och terapi som läraren i tandfyllningslära m. m. torde nemligen blifva i tillfälle att jemte sin undervisningsskyldighet egna ej obetydlig tid åt enskild praktik. Med afseende härå synas de för dessa lärare föreslagna löner skäligen kunna minskas hvardera med 500 kronor. Vidare har Riksdagen ansett, att ett belopp af 300 kronor bör utgöra en nöjaktig godtgörelse för sekreterare- och kamreraregöromålen, för hvilket ändamål i staten uppförts tillsammans 400 kronor, och likaledes torde det för vaktmästaregöromålen afsedda beloppet af 1,000 kronor kunna minskas till 900 kronor, hvilket ungefärligen motsvarar de löneförmåner, 750 kronor jemte fri bostad, som bestås ordinarie vaktmästare vid Karolinska institutet. Med de nu angifna nedsättningarna i aflöningsstaten skulle denna komma att sluta på ett belopp af 14,500 kronor, eller 1,200 kronor mindre än hvad af, Eders Kongl. Maj:t föreslagits.

De årliga utgifterna för hyra af lokal, densammas uppvärmning och belysning m. m. samt för materiel hafva beräknats till sammanlagdt 5,800 kronor, som enligt förslaget skulle bestridas genom afgifter af de studerande. Riksdagen, som ansett, att utgifterna för omförmälda ändamål böra begränsas till den sålunda beräknade summan, har emellertid funnit afgifterna af de studerande böra utgå efter sådana grunder, att, då samtliga kurserna äro fulltaligt besökta, kostnaderna för institutets uppehållande kunna till betydligt större del, än som nu beräknats, betäckas genom dessa afgifter. Enligt Riksdagens mening torde det ingalunda vara oskäligt, att af studerande, som begagnar sig af nu ifrågavarande specialundervisning, upptagas afgifter till belopp af för första årskursen, såsom i statsrådsprotokollet ifrågasatts, 155 kronor, för hvartdera af de två följande åren 200 kronor samt derjemte den nu stadgade afgiften af 50 kronor för anmälan till tandläkare-examen, eller således för fullständigt genomgående af tandläkareinstitutet sammanlagdt 605 kronor. Särskildt med hänsyn dertill, att, såsom i statsrådsprotokollet blifvit upplyst, tandläkareeleverna under närvarande förhållanden få för en ofta bristfällig undervisning hos praktiserande tandläkare vidkännas en kostnad af 2,000 till 3,000 kronor, torde den nu föreslagna afgiften af 605 kronor icke kunna anses obillig. Afgifterna inom första årskursen skulle utgå till bekostande af den teoretiska undervisningen och till arvode åt examensnämndens medlemmar, hvilka utgiftsposter icke upptagits i staten för tandläkareinstitutet. Deremot skulle afgifterna inom de två senare årskurserna vara att disponera för institutets i stat uppförda utgifter. I statsrådsprotokollet är beräknadt, att inom tandläkareinstitutet framdeles skulle undervisas i medeltal 90 studerande om året. Under antagande, att två tredjedelar af detta antal tillhöra de två senaste årskurserna, skulle alltså af elevavgifterna 12,000 kronor jemte influtna afgifter för anmälan till tandläkareexamen kunna för institutets i stat uppförda utgifter anlitas. Då på detta sätt statsverkets utgifter för tandläkareinstitutet skulle kunna i väsentlig mån inskränkas, har Riksdagen ansett, att anslag till institutet bör beviljas endast under förutsättning, att afgifter af de studerande upptagas efter ofvan angifna grunder och i främsta rummet användas till bestridande af kostnaderna för institutet.

Antagligt är, att under de första åren af institutets verksamhet undervisningen derstädes icke kommer att anlitas af så många studerande, som här ofvan blifvit förutsatt, och då i allt fall de bestämda utgifter, som i aflöningsstaten uppföras, icke kunna grundas på så ovissa tillgångar som elevavgifter, har det synts Riksdagen lämpligast,

att förslagsanslag anvisas till belopp af högst den summa, hvarpå aflöningsstaten slutar. De i samma stat omförmälda ålderstillägg torde böra utgå på sätt, Eders Kongl. Maj:ts föreslagit.

På grund af hvad sålunda anförts får Riksdagen, som icke haft något att erinra beträffande Eders Kongl. Maj:ts förslag om anvisande å extra stat af 5,000 kronor för den första inredningen af lokaler för det föreslagna tandläkareinstitutets poliklinik och laboratorium och under punkten 50 här nedan tillkännagifver sitt beslut i anledning af detta förslag, nu anmäla, att Eders Kongl. Maj:ts framställning om anslag på ordinarie stat på det sätt bifallits, att Riksdagen, under vilkor

dels att af elev vid tandläkareinstitutet upptagas afgifter till belopp, som för fullständigt genomgående af institutet ej understiga 605 kronor, deri inräknad afgift af 50 kronor för anmälan till tandläkareexamen, samt att dessa afgifter i främsta rummet användas till bestridande af kostnaderna för institutet,

dels ock att till hyra af lokal för poliklinik och laboratorium, till lokalens uppvärmning och belysning m. m. samt till materiel icke användes högre belopp än 5,800 kronor om året,

har, med godkännande af följande

Aflöningsstat för tandläkareinstitutet:

	Lön.		Tjenstgöringspenningar.		S u m m a.	
	Kronor.	—	Kronor.	—	Kronor.	—
1 inspektor, arfvode	—	—	—	—	400	—
1 lärare i protéslära	3,500	—	1,000	—	4,500	—
1 d:o i dental kirurgi och terapi, tillika poliklinikföreståndare	2,500	—	1,000	—	3,500	—
1 d:o i läran om tandfyllning och tandreglering	2,000	—	1,000	—	3,000	—
1 assistent, arfvode	—	—	—	—	900	—
2 d:o, arfvoden, hvarterda å 500 kronor	—	—	—	—	1,000	—
Till sekreterare- och kamreraregöromål	—	—	—	—	300	—
Till vaktmästaregöromål	—	—	—	—	900	—
Summa	—	—	—	—	14,500	—

Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor

för tillämpning af samma stat beviljat och under anslagen till Karolinska mediko-kirurgiska institutet, med särskild rubrik: Tandläkareinstitutet uppfört ett ordinarie förslagsanslag af högst 14,500 kronor, äfvensom medgifvit, att de för två lärare vid tandläkareinstitutet afsedda ålderstillägg må utgå af åttonde hufvudtitelns förslagsanslag: ålderstillägg.

På grund af de beslut, Riksdagen under punkterna 9, 10 och 11 anmält, har anslaget till Karolinska mediko-kirurgiska institutet, nu 172,100 kronor, höjts med 17,900 kronor och i riksstaten uppförts med 190,000 kronor, deraf förslagsanslag högst 14,500 kronor till tandläkareinstitutet.

Folkundervisningen.

12:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att, för anordnande vid folkskolelärareseminarierna i Upsala och Lund af särskilda i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 14 januari 1897 närmare angifna läro- och öfningskurser för teologie studerande, det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda ordinarie anslag till seminarier för folkskolelärares bildande måtte från och med år 1898 höjas med ett belopp af 5,000 kronor.

Denna Eders Kongl. Maj:ts framställning har af Riksdagen afslagits.

13:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit,

att från och med år 1898 musiklärare och musiklärarinnor vid folkskolelärare- och folkskolelärarinneseminarier måtte för sexton timmars tjänstgöring i veckan erhålla en aflöning af 1,200 kronor jemte två ålderstillägg å 200 kronor hvarterdera efter respektive 5 och 10 års väl vitsordad tjänstgöring;

att nämnda lärare och lärarinnor för hvarje tjänstgöringstimme i veckan, som öfversköte berörda antal, måtte i ersättning för helt läsår uppbära i första lönegraden 50 kronor, i andra 75 kronor och i tredje 100 kronor;

att uppflyttning i högre lönegrad skulle ega rum efter samma grunder, som gälde för seminarieadjunktens uppflyttning från en lägre till en högre lönegrad; samt

att för beredande af de för sagda ändamål erforderliga medel det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda anslag till seminarier för folkskolelärares bildande måtte från och med år 1898 höjas med 7,850 kronor.

Den i statsrådsprotokollet lemnade redogörelsen har synts Riks-

dagen gifva vid handen, att de löneförmåner, som för närvarande tillkomma musiklärare och musiklärarinnor vid seminarierna äro i vissa afseenden väl knappt tillmätta. Det lönebelopp, hvarmed de nu börja sin tjänstgöring, eller 1,100 kronor, har Riksdagen dock icke ansett vara otillräckligt för en undervisningstid af 16 till 20 timmar i veckan, helst dessa lärare i allmänhet torde hafva tillfälle att bereda sig biförtjenster. Då emellertid denna aflöning under nuvarande förhållanden icke förbättras med mera än 100 kronor efter 5 tjänstår och ytterligare 100 kronor efter 10 år, måste man, med hänsyn jemväl till den omständighet, att ofvanberörda biförtjenster ofta med åren minskas och utgifterna för familjen ökas, medgifva, att någon förhöjning af ålders-tilläggen för ifrågavarande lärare är af behovet påkallad. Med afseende härå har Riksdagen ansett sig böra i anledning af Eders Kongl. Maj:ts förslag medgifva, att dessa lärare må tillerkännas två ålders-tillägg, hvardera å 200 kronor, att utgå efter respektive 5 och 10 års väl vitsordad tjänstgöring; lärande uppflyttning i högre lönegrad böra ega rum i enlighet med de af Eders Kongl. Maj:t nu föreslagna grunder.

De nu förordade löneförmånerna borde enligt Riksdagens mening utgöra ersättning för en tjänstgöring af 16 till 20 timmar i veckan. Blott der undervisningstiden öfverstiger sistnämnda antal timmar har Riksdagen ansett särskild godtgörelse böra beviljas, och torde densamma lämpligen böra utan afseende å den lönegrad, i hvilken vederbörande lärare befinner sig, utgå för hvarje tjänstgöringstimme i veckan utöfver 20 med 50 kronor för helt läsår.

På grund af de uppgifter, som i statsrådsprotokollet meddelats angående vederbörande lärares fördelning i de olika lönegraderna, skulle statsverkets utgifter för bestridande af den aflöning, som, på sätt Riksdagen uttalat, anförts, borde utgå för normal tjänstgöringstid af högst 20 timmar i veckan, belöpa sig till 16,400 kronor. Härtill kommer ett belopp af 200 kronor såsom ersättning till en lärare för tjänstgöring under 4 timmar utöfver nämnda tid. Då för närvarande på ordinarie stat utgå 12,000 kronor till ifrågavarande lärares aflöning, erfordras sålunda en förhöjning i det ordinarie anslaget med 4,600 kronor. Till en del motsvaras dock denna ökning af den härigenom möjliggjorda nedsättningen med 2,750 kronor i extra anslaget till löneförbättring åt lärare och lärarinnor vid folkskolelärare- och folkskolelärarinneseminarier, hvilket anslag, för närvarande 31,800 kronor, i föreliggande statsverksproposition föreslagits till nedsatt belopp af 29,050 kronor.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, har Eders Kongl.

Maj:ts förevarande framställning på det sätt bifallits, att Riksdagen medgifvit,

att från och med år 1898 musiklärare och musiklärarinnor vid folkskolelärare- och folkskolelärarinneseminarieerna må för 16 till 20 timmars tjänstgöring i veckan erhålla en aflöning af 1,100 kronor jemte två ålderstillägg å 200 kronor hvardera efter respektive 5 och 10 års väl vitsordad tjänstgöring;

att nämnda lärare och lärarinnor för hvarje tjänstgöringstimme, som öfverskjuter 20 timmar i veckan, må i ersättning för helt läsår uppbära 50 kronor; och

att uppflyttning i högre lönegrad må ega rum efter samma grunder, som gälla för seminariadjunktens uppflyttning från en lägre till en högre lönegrad;

samt för beredande af de för sagda ändamål erforderliga medel från och med år 1898 höjt det under riksstatens åttonde hufvudtitel till seminarier för folkskolelärares bildande uppförda anslag med 4,600 kronor.

I följd häraf har anslaget till seminarier för folkskolelärares bildande, nu 317,525 kronor, höjts med 4,600 kronor, eller till 322,125 kronor.

14:o) Vidare har Eders Kongl. Maj:t föreslagit,

dels att Riksdagen måtte medgifva, att Eders Kongl. Maj:t finge bestämma, huruvida, när öfningslärare eller öfningslärarinna vid folkskolelärare- och folkskolelärarinneseminarium eller lärare eller lärarinna vid ett dylikt seminarium förenad öfningskola af sjukdom blefve urståndsatt att sköta sin befattning, anslag af allmänna medel skulle utgå såsom bidrag till aflönande af vikarie, samt till hvilket belopp bidraget skulle af statsmedel bestridas, dock med iakttagande, att den sjuke läraren eller lärarinnan alltid skulle till vikaries aflönande afstå minst en fjerdedel af det befattningen åtföljande arvode;

dels att för omförmälda ändamål måtte beviljas från och med år 1898 på ordinarie stat ett förslagsanslag af 4,000 kronor.

På grund af hvad till statsrådsprotokollet blifvit anfördt, har Riksdagen

dels medgifvit, att Eders Kongl. Maj:t må bestämma, huruvida, när öfningslärare eller lärarinna vid folkskolelärare och folkskolelärarinneseminarium eller lärare eller lärarinna vid med dylikt seminarium förenad öfningskola af sjukdom blir urståndsatt att sköta sin befattning, anslag af allmänna medel må utgå såsom bidrag till aflönande af vikarie, samt till hvilket belopp bidraget må af statsmedel bestridas, dock med iakt-

tagande, att den sjuke läraren eller lärarinnan alltid skall till vikaries aflönande afstå minst en fjerdedel af det befattningen åtföljande arvode; *dels ock* beviljat för omförmälda ändamål från och med år 1898 på ordinarie stat ett förslagsanslag af 4,000 kronor.

15:o. I en inom Riksdagen väckt motion har anförts, bland annat, att det belopp af 1,200 kronor, hvilket för närvarande vore det största understöd, som af statsmedel kunde tilldelas en högre folkskola, väl vore att anse såsom lämpligt bidrag till aflönande af en lärare, och att med tillhjälp deraf en församling kunde utan allt för känbara uppoffringar skaffa sig en skola med *en* årsklass, d. v. s. enligt nu gällande bestämmelser för läsårets längd, med en kurs, som varade högst 24 veckor. Ansåge emellertid någon församling, att en lärokurs af denna längd vore allt för otillräcklig och önskade utvidga sin högre folkskola med ännu en eller kanske till och med två årsklasser, så kunde under nuvarande förhållanden för dessa nya årsklasser intet statsbidrag erhållas.

Enligt hvad i motionen framhållits, hade denna omständighet verkat i hög grad hindrande för upprättande af nya sådana skolor. Såsom endast euklassig, hade man ansett den högre folkskolan göra temligen ringa nytta; såsom två- eller treklassig skulle den åter blifvit alltför betungande. En vigtig förutsättning för ett mera allmänt upprättande af högre folkskolor syntes därför vara, att det fastställda maximum af statsbidraget komme att utgå icke för skola, utan för årsklass.

På grund häraf har i motionen framstälts förslag om sådan ändring i grunderna för statsbidragets utdelande, att det nu fastställda högsta belopp, som i sådant afseende kan tillkomma en skola, skulle kunna utgå för hvarje årsklass i densamma. De skäl, som i motionen anförts för en bestämmelse i denna riktning, har Riksdagen funnit förtjena beaktande. Riksdagen, som anser, att inrättandet af högre folkskolor med mer än en årsklass bör för vederbörande kommuner underlättas och med afseende härå funnit sig böra medgifva, att högst 1,200 kronor må kunna utgå för hvar årsklass, har dock funnit sådan begränsning härutinnan böra stadgas, att en skola ej må i statsbidrag tillerkännas mer än 2,400 kronor. Att med allmänna medel befordra undervisningens utsträckning till mer än två årsklasser synes nemligen Riksdagen ej vara lämpligt, då en så omfattande undervisning ej torde vara fullt förenlig med ifrågavarande skolas ändamål att lemna de arbetande klassernas barn ett högre mått af bildning utan att draga dem

från deras vanliga lefnadsförhållanden eller nödig öfning för duglighet och hårdighet vid kroppsarbete.

Då anslaget till understöd åt högre folkskolor för närvarande utgör 20,000 kronor och under åren 1891—1895 visat en årlig besparing, vexlande mellan 4,400 kronor och 7,000 kronor, synes för genomförande af den förändring i grunderna för statsbidragens utdelande, för hvilken Riksdagen nu uttalat sig, någon förhöjning af samma anslag ej vara erforderlig.

I enlighet med hvad sålunda anförts, har Riksdagen

dels beslutit sådan ändring i gällande bestämmelser angående understöd af statsmedel till högre folkskolor, att statsbidrag till sådan skola må kunna utgå med högst 1,200 kronor årligen för hvarje årsklass, dock för hvarje skola ej öfverstigande 2,400 kronor om året;

dels ock i riksstaten för år 1898 uppfört det från åttonde hufvudtiteln utgående anslaget till understöd åt högre folkskolor med oförändradt belopp, 20,000 kronor.

16:o. Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen

dels att godkänna de i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastik-ärenden den 14 januari 1897 intagna förändrade bestämmelser angående aflöning åt examinerad lärare och lärarinna vid småskola och mindre folkskola samt för examinerad biträdande lärare och lärarinna vid folkskola;

dels att besluta de i samma protokoll angifna förändrade bestämmelser angående lönetillskott af allmänna medel för lärare och lärarinnor vid folkskolor; samt

dels att, för genomförande af den i statsrådsprotokollet omförmälda löneregleringen, från och med år 1898 höja det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda anslag: lönetillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor med 125,000 kronor eller sålunda till 4,300,000 kronor.

På sätt Riksdagen i särskild skrifvelse den 5 innevarande maj anmält, har Riksdagen beviljat omförmälda, af Eders Kongl. Maj:t begärda förhöjning uti ifrågavarande anslag.

17:o. Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte medgifva att — under förutsättning att de examinerade folkskolelärare, som nu vore anställda vid småskolelärarseminariet i Haparanda och dess öfnings-skola, äfvensom de examinerade folkskolelärare eller -lärarinnor, som framdeles på föreskrifvet sätt der vunne anställning, erhöle rätt till tjenstårsberäkning och pension från folkskolelärarnes pensionsinrättning enligt de af direktionen öfver pensionsinrättningen angifna grunder —

de afgifter, som enligt gällande pensionsreglemente skulle ingå till pensionsinrättningen eller enligt reglementet för folkskolelärarnes enke- och pupillkassa till denna kassa för de tjänster vid Haparanda seminarium, som i pensionsinrättningen blefve delaktige och hvilka afgifter icke ålåge lärare eller lärarinna, finge utbetalas från det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda anslag till befrämjande af folkundervisningen bland de i rikets nordligare trakter bosatte finnar.

Denna Eders Kongl. Maj:ts framställning har af Riksdagen bifallits.

18:o) Vidare har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att Riksdagen måtte medgifva, att — under förutsättning att den examinerade folkskolelärare och den examinerade folkskolelärarinna, hvilka nu voro anstälde vid småskolelärareseminariet i Mattisudden i Jockmocks församling och dess öfningsskola, äfvensom de examinerade folkskolelärare eller -lärarinnor, som framdeles på föreskrifvet sätt der vunne anställning, erhöle rätt till tjänstårsberäkning och pension från folkskolelärarnes pensionsinrättning enligt af direktionen öfver nämnda pensionsinrättning angifna grunder — de afgifter, som enligt gällande pensionsreglemente skulle ingå till pensionsinrättningen eller enligt reglementet för folkskolelärarnes enke- och pupillkassa till denna kassa för de tjänster vid Mattisuddens seminarium, som i pensionsinrättningen blefve delaktiga, och hvilka afgifter icke ålåge lärare eller lärarinna, finge utbetalas från det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda anslag till Lappmarks ecklesiastikverk.

Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har vunnit Riksdagens bifall.

De tekniska läroverken.

19:o) I statsverkspropositionen har Eders Kongl. Maj:t under ifrågavarande hufvudtitel föreslagit Riksdagen

dels i punkten 18:o

att å ordinarie stat för tekniska högskolan bevilja följande anslag: till inrättande af extra lärarebefattningar i matematik 1,800 kronor, maskinlära 2,500 kronor, väg- och vattenbyggnadskonst 2,000 kronor, mekaniska laborationer 2,000 kronor, elektroteknik 3,000 kronor, elektrokemi 2,000 kronor och teknisk hygien 750 kronor, tillsammans 14,050 kronor;

till förhöjning af professorsornas i kemisk teknologi aflöning från

5,400 till 6,000 kronor, såsom ersättning för förlorad boställslägenhet 600 kronor, hvilket belopp skulle tilläggas den egentliga lönen; samt till förhöjning af sekreterarens lön från 1,000 kronor till 1,500 kronor samt af kamrerarens lön från 600 kronor till 800 kronor, tillsammans 700 kronor;

dels ock i punkten 59:o

att å extra stat för år 1898 anvisa följande belopp, nemligen:

100,000 kronor, utgörande återstoden af förut beviljad anslag till ny byggnad för tekniska högskolans kemiska och mineralogiska afdelningar samt densamma inredning och utrustning;

13,200 kronor till vissa förändringar i tekniska högskolans hufvudbyggnad i väsentlig öfverensstämmelse med framlagdt förslag;

15,000 kronor till förbättring och förstärkning af högskolans undervisningsmateriel; samt

13,100 kronor till förstärkning af undervisningen vid högskolan.

Af det anslag å 306,230 kronor, som 1895 års Riksdag beviljade till ny byggnad för tekniska högskolans kemiska och mineralogiska afdelningar samt densamma inredning och utrustning, har Riksdagen funnit skäl anvisa det återstående beloppet, 100,000 kronor, att på sätt, Eder Kongl. Maj:t nu föreslagit, utgå under nästkommande år. Då, enligt hvad af statsrådsprotokollet inhemtas, arbetet å den nya byggnaden beräknas hafva under sommaren 1898 fortskridit så långt, att inflyttning i densamma kan börja, synas ock för samma år medel böra anvisas till verkställande af de förändringar i högskolans hufvudbyggnad, som ingå i den för 1895 års Riksdag framlagda planen till beredande af utvidgade lokaler för högskolan. Kostnaden för dessa förändringar, hvilka afse de gamla laboratoriernas anordning till fysiska och elektrotekniska laboratorier, upptogs i förenämnda plan till 10,000 kronor, men har nu efter förnyad beräkning ansetts komma att belöpa sig till 13,200 kronor, hvilken summa ock blifvit af Eders Kongl. Maj:t för ändamålet begärd. Riksdagen, som icke haft något att erinra emot beviljandet af detta anslagsbelopp, har jemväl funnit sig hafva skäl besluta, att, till förbättring och förstärkning af högskolans undervisningsmateriel, i enlighet med Eders Kongl. Maj:ts förslag för nästkommande år anvisas 15,000 kronor, utgörande återstoden af det härför beräknade kostnadsbeloppet, 27,000 kronor.

Då, såsom ofvan nämnts, ifrågavarande byggnadsföretag nu närmar sig sin fullbordan, har tiden ansetts vara inne att i vissa delar definitivt genomföra den utvidgning och omorganisation af tekniska högskolan, som funnits behöflig och hvartill fullständig plan i statsråds-

protokollet meddelas. Riksdagen, som icke haft anledning att i denna fråga afgifva yttrande annat än för så vidt särskilda förslag nu föreligga till Riksdagens afgörande, får i sådant afseende anföra, att, då Eders Kongl. Maj:t gjort framställning om uppförande å ordinarie stat af aflöningar för sju i propositionen närmare angifna extra lärarebefattningar, Riksdagen funnit den stadigvarande förstärkning af lärarekrafterna, som sålunda blifvit ifrågasatt, vara af behovet påkallad. Mot de föreslagna aflöningsbeloppen har Riksdagen icke haft något att erinra utom hvad angår de extra lärarne i elektroteknik samt i elektrokemi. För dessa lärare hade i den för 1895 års Riksdag framlagda, af styrelsen för högskolan utarbetade plan upptagits aflöningar med 2,500 kronor för läraren i elektroteknik och 1,200 kronor för läraren i elektrokemi, men Eders Kongl. Maj:t har nu, på förnyad framställning af nämnda styrelse, föreslagit aflöningsbeloppen till 3,000 kronor för den förstnämnde läraren och 2,000 kronor för den senare. Riksdagen, som emellertid icke funnit giltiga skäl anförda för frångående af det förslag, högskolestyrelsen förut i detta hänseende framställt, har med anledning deraf ansett de ordinarie aflöningarna böra i enlighet härmed bestämmas.

Genom uppförande å ordinarie stat af aflöningar för omförmälda sju extra lärare kan det anslag, som å extra stat anvisats för provisorisk utvidgning af undervisningen vid högskolan, minskas med 5,900 kronor och bör sålunda i enlighet med Eders Kongl. Maj:ts förslag för år 1898 utgå med ett från 19,000 kronor till 13,100 kronor nedsatt belopp.

Hvad angår de föreslagna löneförhöjningarna för sekreteraren och kamreraren, har Riksdagen funnit desse tjänstemäns nuvarande lönevillkor vara väl knappa i förhållande till den ökade tjänstgöring, som för dem föranledes genom läroanstaltens utveckling. Med afseende härå har Riksdagen ej haft något att erinra mot förslaget att höja kamrerarens lön från 600 kronor till 800 kronor, hvarjemte Riksdagen ansett någon löneförhöjning böra sekreteraren beredas. Men omständigheterna synas icke påkalla, att sekreterarens lön ökas med så stort belopp, som nu ifrågasatts, utan torde löneförhöjningen äfven i detta fall lämpligen kunna begränsas till 200 kronor, hvarigenom sistnämnde tjänstemans aflöning komme att uppgå till 1,200 kronor.

Riksdagen har slutligen funnit skäl besluta, att det belopp af 600 kronor, som under en följd af år på extra stat utgått till professorn i kemisk teknologi såsom ersättning för mistad boställslägenhet, varder,

på sätt Eders Kongl. Maj:t föreslagit, uppfördt å ordinarie stat och tillagdt nämnde professors lön.

På grund af hvad sålunda anförts får Riksdagen, som under punkt 59:o här nedan tillkännagifver sitt beslut beträffande förenämnda, af Eders Kongl. Maj:t äskade anslag på extra stat, nu anmäla, att Eders Kongl. Maj:ts i nedan nämnda ämnen gjorda framställningar på det sätt bifallits, att Riksdagen å ordinarie stat för tekniska högskolan beviljat följande anslag:

till inrättande af extra-lärarebefattningar i matematik 1,800 kronor, maskinlära 2,500 kronor, väg- och vattenbyggnadskonst 2,000 kronor, mekaniska laborationer 2,000 kronor, elektroteknik 2,500 kronor, elektrokemi 1,200 kronor och teknisk hygien 750 kronor, tillsammans 12,750 kronor;

till förhöjning af professorns i kemisk teknologi aflöning från 5,400 kronor till 6,000 kronor, såsom ersättning för förlorad boställslägenhet 600 kronor, hvilket belopp skall tilläggas den egentliga lönen; samt

till förhöjning af sekreterarens lön från 1,000 kronor till 1,200 kronor samt af kamrerarens lön från 600 kronor till 800 kronor, tillsammans 400 kronor.

I följd häraf har ordinarie anslaget till tekniska högskolan, nu 146,700 kronor, ökats med 13,750 kronor, eller till 160,450 kronor.

20:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att det nu utgående ordinarie anslag till söndags- och aftonskolan vid tekniska skolan i Eskilstuna måtte höjas med 4,000 kronor eller från 8,000 kronor till 12,000 kronor för tillämpning af den i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 14 januari 1897 angifna stat enligt de i samma protokoll omförmälda bestämmelser.

Hvad till statsrådsprotokollet i detta ärende blifvit anfördt till stöd för den föreslagna utvidningen af ifrågavarande skola synes Riksdagen gifva vid handen, att denna utvidning är i väsentliga delar af behovet påkallad för att skolan skall kunna på fullt tillfredsställande sätt utöfva sin verksamhet. Denna verksamhet måste visserligen anses vara till gagn för landet i dess helhet, men det torde icke kunna förnekas, att Eskilstuna stad i främsta rummet drager fördel af den utbildning, som genom skolan meddelas. I den af direktionen för tekniska skolan i Eskilstuna gjorda framställning, som ligger till grund för Eders Kongl. Maj:ts förslag, har ock framhållits, hurusom den nu ifrågasatta utvidningen af söndags- och aftonskolan ansåges vara af stor betydelse för

staden och beräknas komma densamma, särskildt dess byggnads- och manufakturverksamhet, till godo. Med afseende härå synes det Riksdagen ej vara obilligt fordra, att staden deltagar i bestridande af den kostnad, som för skolans utvidgning erfordras. Under de senare åren har Riksdagen ock vid beviljande af anslag till undervisningsanstalter, som i likhet med den ifrågavarande äro af väsentligen lokalt intresse — såsom exempelvis fackskolan för finare smides- och metallindustri i Eskilstuna och tekniska skolan i Stockholm — gjort anslaget utgående beroende af icke obetydliga bidrag af vederbörande kommuner eller enskilde. I öfverensstämmelse med den grundsats, Riksdagen sålunda gjort gällande, och då, så vidt Riksdagen har sig bekant, staden Eskilstuna för närvarande icke lemna något kontant bidrag för uppehållande af söndags- och aftonskolan vid tekniska skolan derstädes, anser Riksdagen, att någon förhöjning i det ordinarie anslaget till skolan icke bör beviljas annat än under förutsättning, att bidrag till samma belopp som denna förhöjning lemnas af staden. Då emellertid utredning icke föreligger, huruvida och i hvad mån bidrag för ändamålet äro att påräkna från staden, har Riksdagen ansett förändring i det ordinarie anslaget till skolan för närvarande icke böra medgifvas. Under sådana förhållanden bör dock det extra anslaget å 750 kronor, som alltsedan år 1893 af Riksdagen beviljats för aflönande af extra lärare vid läroverket, jemväl i nästkommande års riksstat uppföras.

Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har alltså endast på det sätt bifallits, att Riksdagen, med bibehållande af det ordinarie anslaget till söndags- och aftonskolan vid tekniska skolan i Eskilstuna vid oförändradt belopp, 8,000 kronor, på extra stat för 1898 anvisat 750 kronor till förstärkning af lärarekrafterna vid tekniska skolan i Eskilstuna.

Medicinalstyrelsen med dithörande stater.

21:o Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att farmaceutiska institutets anslag, 19,050 kronor, måtte höjas med 1,000 kronor eller till 20,050 kronor.

Denna Eders Kongl. Maj:ts framställning har icke gifvit anledning till någon Riksdagens erinran, hvadan farmaceutiska institutets anslag, 19,050 kronor, af Riksdagen höjts med 1,000 kronor, eller till 20,050 kronor.

Vaccinationens befrämjande.

22:o. Under förevarande hufvudtitel har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att anslaget till vaccinationens befrämjande måtte med titelns ändring till »anslag för skyddskoppympningen» höjas med 2,800 kronor, eller från 7,700 kronor till 10,500 kronor, och såsom reservationsanslag i riksstaten uppföras.

På sätt Riksdagen i särskild skrifvelse den 5 innevarande månad tillkännagifvit, har denna Eders Kongl. Maj:ts framställning på det sätt bifallits, att, på det Eders Kongl. Maj:t måtte komma i tillfälle att låta bereda och tillhandahålla erforderlig mängd animal vaccin, anslaget till vaccinationens befrämjande höjts med 2,800 kronor, eller från 7,700 kronor till 10,500 kronor, och såsom reservationsanslag i riksstaten uppförts.

Landbruksakademien.

23:o. Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att det under rikstatens åttonde hufvudtitel uppförda anslag till landbruksakademien å 4,000 kronor, som föreslagits skola å sju hufvudtiteln upptagas, måtte från åttonde hufvudtiteln utgå.

Riksdagen, som vid reglering af utgifterna under rikstatens sjätte hufvudtitel medgifvit, att under anslagstiteln »befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar» uppföres ett belopp af 4,000 kronor att till landbruksakademien årligen utgå för beredande af lämplig lokal för uppställning och förevisning af akademiens samlingar, under förutsättning, att för tekniska skolans i Stockholm behof finge användas den lokal i nämnda skolas hus, som akademien förut innehaft, får anmäla, att Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning vunnit Riksdagens bifall.

Uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn.

24:o. Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att till understöd för de andesvagas utbildning, i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 14 januari 1897 angifna grunder, med förän-

dring af rubriken å det under riksstatens åttonde hufvudtitel uppförda förslagsanslag »uppfostningsanstalter för sinnesslöa barn» till »uppfostningsanstalter för andesvaga», Riksdagen måtte höja samma anslagsbelopp, för närvarande 25,000 kronor, med 135,000 kronor till 160,000 kronor.

Riksdagen, som lifligt erkänner behovet af att staten kraftigare än hittills lemna understöd för beredande af utbildning åt sinnesslöa, har med afseende härå och med stöd af den i statsrådsprotokollet meddelade utredning i frågan funnit sig böra i väsentliga delar lemna bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning. Giltiga skäl synas Riksdagen vara anförda för att bestämma statsbidragen till de belopp, som nu ifrågasatts. Genom de sålunda ökade statsunderstöden till skolorna bör emellertid, enligt Riksdagens mening, tillträdet till desamma för mindre bemedlade underlättas. I det komitébetänkande, som ligger till grund för Eders Kongl. Maj:ts framställning, har i sådant afseende föreslagits, att den årliga afgift, med hvilken föräldrar eller målsmän borde bidraga till barnets kosthåll vid skolan, ej skulle öfverstiga 50 kronor för barn af mindre bemedlade föräldrar; och anser Riksdagen en bestämmelse i detta syfte lämpligen böra meddelas.

Med tillämpning af de föreslagna grunderna för anslagets användning måste statens utgifter för ifrågavarande ändamål komma att betydligt ökas; dock anser Riksdagen, att desamma icke behöfva uppgå till så högt belopp, som af Eders Kongl. Maj:t ståtts i utsigt. Det synes nemligen Riksdagen icke vara antagligt, att under de närmaste åren statsbidrag till undervisningsanstalterna komma att utgå för så stort antal sinnesslöa, som i statsrådsprotokollet beräknats. Vidare anser Riksdagen det för inspektionen af ifrågavarande anstalter afsedda beloppet vara allt för högt tilltaget, då härmed skulle beredas afföning för två inspektörer. Enligt Riksdagens mening bör denna inspektion åtminstone till en början kunna fullgöras af *en* person. Med afseende å ofvan angifna förhållanden har Riksdagen ansett anslaget kunna bestämmas till ett belopp, som med 10,000 kronor understiger det af Eders Kongl. Maj:t föreslagna.

Riksdagen, som slutligen velat uttala, att den af Eders Kongl. Maj:t föreslagna förändrade benämningen å ifrågavarande anslag icke syntes böra godkännas, får i enlighet med hvad sålunda anförts anmäla, att Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning på det sätt bifallits, att Riksdagen till understöd för sinnesslöas utbildning i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 14 januari 1897 angifna grunder höjt det under riksstatens åttonde

hufvudtitel uppförda förslagsanslag »uppföstringsanstalter för sinnesslöa barn», för närvarande 25,000 kronor, med 125,000 kronor till 150,000 kronor.

Öfriga ordinarie anslag.

25:o) Beträffande öfriga, här ofvan ej särskildt nämnda ordinarie anslag under åttonde hufvudtiteln har Eders Kongl. Maj:t icke föreslagit annan ändring, än att, för jemnande af hufvudtitelns slutsumma, förslagsanslaget till *skrifmaterialier och expenser, ved m. m.*, för närvarande upptaget till 23,008 kronor, måtte höjas med 44 kronor, eller till 23,052 kronor.

Riksdagen har för år 1898 fastställt samtliga här ofvan icke särskildt omförmälda ordinarie anslag under åttonde hufvudtiteln till samma belopp som i innevarande års riksstat; dock att, för jemnande af hufvudtitelns slutsumma, anslaget till *skrifmaterialier och expenser, ved m. m.*, i enlighet med Eders Kongl. Maj:ts förslag, höjts med 44 kronor, eller från 23,008 kronor till 23,052 kronor.

Extra anslag.

För tillfälliga behof, hänförliga till åttonde hufvudtiteln, hafva, utom de redan i punkterna 8:o och 20:o anmälda, följande anslag beviljats.

Riksarkivet.

26:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen till *arfvoden åt extra ordinarie tjenstemän i riksarkivet* på extra stat för år 1898 anvisat ett belopp af 1,700 kronor.

27:o) Till fortsatt utgifvande i tryck af sådana *skrifter och handlingar, som äro af vigt för fäderneslandets historia*, har Eders Kongl. Maj:t för år 1898 äskat 3,000 kronor, eller samma belopp, som under

flera föregående år för berörda ändamål årligen beviljats; och har Riksdagen med bifall härtill, till fortsatt utgifvande i tryck af sådana skrifter och handlingar, som äro af vigt för fäderneslandets historia, beviljat för år 1898 ett extra anslag af 3,000 kronor.

28:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, till fortsatt utgifvande genom riksarkivet af »Svenska riksdagsakter jemte andra handlingar, som höra till statsförfattningens historia under tidehvarvet 1521—1718», på extra stat för år 1898 anvisa ett anslag af 1,500 kronor, under medgifvande, att de besparingar, som redan uppstått och till äfventyrs uppkomme å de på extra stat för åren 1896 och 1897 uppförda anslag till fortsatt utgifvande af »svenska riksdagsakter m. m.», finge användas för fortsatt utgifvande i tryck genom riksarkivet af handlingar tillhörande urkundsamlingen »Konung Gustaf I:s registratur.»

Riksdagen, som beträffande förevarande framställning icke haft något att erinra, har bifallit hvad Eders Kongl. Maj:t i ämnet föreslagit.

Nationalmuseum.

29:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen vidare för år 1898, i likhet med hvad för flera föregående år egt rum, beviljat ett extra anslag af 4,000 kronor för vård, underhåll och tillökning af *statens konstindustriella samlingar*.

30:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, till förvärfvande åt staten af konstalster, utställda vid 1897 års allmänna konst- och industriutställning i Stockholm, på extra stat för år 1898 anvisa ett anslag af 50,000 kronor, deraf högst 15,000 kronor skulle användas till inlösen af konstslöjdföremål och återstoden till inköp af konstverk.

Med afseende å hvad i statsrådsprotokollet blifvit upplyst torde man hafva grundad anledning förvänta, att innevarande års utställning i Stockholm skall komma att uppvisa en synnerligen omfattande och värdefull samling af konstverk äfvensom alster af konstslöjdens olika grenar. Då emellertid de medel, som finnas tillgängliga till inköp af dylika föremål för statens räkning, måste anses alldeles otillräckliga för att sätta vederbörande i stånd att i önskvärd utsträckning begagna detta gynsamma tillfälle till riktande af nationalmusei samlingar, har Riksdagen funnit giltiga skäl tala för att särskildt anslag för ändamålet beviljas. Detta anslag synes Riksdagen lämpligen böra utgå med det belopp, hvartill danska statens anslag för inköp af konstverk bestämdes

med anledning af 1888 års utställning i Köpenhamn, eller 40,000 kronor. Af ifrågavarande anslag torde i enlighet med den nu gjorda framställningen ett belopp af omkring 15,000 kronor böra afses till förvärfvande af konstslöjdföremål. För inköp af konstverk skulle i allt fall kunna användas 40,000 kronor, då, enligt hvad i statsrådsprotokollet meddelats, af de årliga anslagen till detta ändamål omkring 15,000 kronor äro att tillgå.

På grund af det anförda har Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning på det sätt bifallits, att Riksdagen till förvärfvande åt staten af konstalster, utställda vid 1897 års allmänna konst- och industriutställning i Stockholm, beviljat på extra stat för år 1898 ett anslag af 40,000 kronor, deraf högst 15,000 kronor må användas till inlösen af konstslöjdföremål och återstoden till inköp af konstverk.

Lifrustkammaren.

31:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts i sådant afseende gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad förut egt rum, på extra stat för 1898 anvisat ett anslag af 5,800 kronor för tillsyn, underhåll och vård af *lifrustkammarens samlingar m. m.*

Domkapitlens expeditioner.

32:o) Vidare har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning och i likhet med hvad för flera föregående år egt rum, på extra stat för år 1898 anvisat ett anslag af 3,716 kronor för tillfällig löneförbättring åt *tjenstemännen vid domkapitlens expeditioner.*

33:o) Riksdagen har, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning och i likhet med hvad för åren 1896 och 1897 egt rum, på extra stat för år 1898 anvisat ett belopp af 5,000 kronor, för betäckande af *brister*, som före år 1897 uppkommit i *domkapitlens expeditionskassor*, i den mån de anmälas och blifvit till siffran i behörig ordning fastställda.

Universiteten.

34:o) Sedan Riksdagen år 1894 beviljat ett anslag af 36,000

kronor för anställande under sex år vid universitetet i Upsala af *lektorer i tyska, franska och engelska språken* samt af detta anslag för hvar af åren 1895, 1896 och 1897 anvisat 6,000 kronor, har Eders Kongl. Maj:t nu föreslagit, att af omförmälda anslag måtte för år 1898 anvisas 6,000 kronor.

Riksdagen har till *lektorer i tyska, franska och engelska språken* vid universitetet i Upsala på extra stat för år 1898 anvisat 6,000 kronor.

35:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen för uppehållande af *undervisningen och examinationen i geografi vid universitetet i Upsala* på extra stat för år 1898 anvisat ett belopp af 1,000 kronor.

36:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för de fem senaste åren egt rum, på extra stat för år 1898 anvisat ett belopp af 2,500 kronor till *arfvoden åt extra ordinarie amanuenser vid universitetsbiblioteket i Upsala*.

37:o) Vid 1889 års riksdag beviljades, i enlighet med Eders Kongl. Maj:ts förslag och på det att *en extra ordinarie professur inom juridiska fakulteten vid universitetet i Lund* måtte kunna tillsättas, ett anslag af 4,000 kronor årligen, att utgå intill dess adjunktslöner blefve härför tillgängliga; och har sagda belopp anvisats för hvar och ett af åren 1890—1897. Då medel å universitetets stat ännu icke vore att för ändamålet tillgå, har Eders Kongl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att för år 1898 anvisa 4,000 kronor till aflöning åt en extra ordinarie professor inom juridiska fakulteten vid universitetet i Lund.

Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har vunnit Riksdagens bifall.

38:o) Sedan Riksdagen år 1895 för anställande under sex år vid universitetet i Lund af *lektorer i tyska, franska och engelska språken* beviljat ett anslag af 36,000 kronor och deraf för hvartera af åren 1896 och 1897 anvisat 6,000 kronor, har Eders Kongl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af omförmälda anslag för år 1898 anvisa 6,000 kronor.

Riksdagen har till *lektorer i tyska, franska och engelska språken* vid universitetet i Lund på extra stat för år 1898 anvisat 6,000 kronor.

39:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för de senare åren egt rum, till *särskildt arfvode åt docenten vid universitetet i Lund Sven Söderberg* för år 1898 anvisat ett extra anslag af 2,000 kronor, med vilkor att Söderberg under ifrågavarande år egnar sin tjänst åt universitetets historiska museum samt mynt- och medaljkabinett.

40:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, har Riksdagen, i likhet med hvad för hvart och ett af åren 1892—1897 egt rum, såsom *personligt lönetillägg* för år 1898 åt *akademikamreraren i Lund Oscar Gerhard Regnell*, på extra stat för sistnämnda år beviljat 750 kronor, deraf 150 kronor såsom tjänstgöringspenningar.

41:o) Med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, har Riksdagen, i likhet med hvad för flera föregående år egt rum, jemväl för år 1898 på extra stat anvisat 1,500 kronor till arfvoden åt *extra biträden vid universitetsbiblioteket i Lund*.

42:o) Vidare har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, i likhet med hvad för år 1897 egt rum, jemväl för år 1898 på extra stat anvisat ett belopp af 1,500 kronor till arfvode åt en *assistent vid växtfysiologiska laboratoriet vid botaniska institutionen i Lund*.

43:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, har Riksdagen, i likhet med hvad för de senare åren egt rum, till arfvode åt en *instrumentmakare vid fysiologiska institutionen i Lund* för år 1898 anvisat ett extra anslag af 500 kronor.

44:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till *ny- och tillbyggnad för biblioteket vid universitetet i Lund* bevilja ett extra anslag af 168,000 kronor samt deraf för år 1898 anvisa 84,000 kronor.

På grund af hvad i detta ärende förekommit har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, till *ny- och tillbyggnad för biblioteket vid universitetet i Lund* beviljat ett extra anslag af 168,000 kronor samt deraf anvisat 84,000 kronor att utgå under år 1898.

Karolinska mediko-kirurgiska institutet.

45:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom framställda förslag, har Riksdagen jemväl för år 1898 på extra stat anvisat till arfvode åt en *amanuens vid karolinska mediko-kirurgiska institutets gynekologiska klinik* 900 kronor; och till arfvode åt en *amanuens vid institutets kemiska laboratorium* 900 kronor.

46:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, har Riksdagen, i likhet med hvad för de senare åren egt rum, på extra stat för år 1898 anvisat:
till en *pediatrisk klinik vid kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn* ett belopp af 1,800 kronor; och
till en *poliklinik för barnsjukdomar i Stockholm* 2,800 kronor, att utgå under vilkor, att Stockholms stad för polikliniken tillskjuter samma belopp för år 1898.

47:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, på sätt för de senare åren egt rum, till bekostande af *teckningar i vetenskapliga ändamål* vid karolinska institutet beviljat ett extra anslag för år 1898 af 1,500 kronor.

48:o) Med anledning af hvad Eders Kongl. Maj:ts derom föreslagit, har Riksdagen för anskaffande och underhåll af *materiel för oftalmiatriska kliniken* vid karolinska institutet på extra stat för år 1898 anvisat ett belopp af 500 kronor.

49:o) Åberopande hvad Riksdagen här ofvan under punkten 10:o i ärendet anført, får Riksdagen anmäla, att, i anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, Riksdagen till fyllande af *brist*, som å det *allmänna materielanslaget vid institutet* uppstått under åren 1894 och 1895, på extra stat för år 1898 anvisat ett belopp af 2,850 kronor.

50:o) Vidare och under hänvisning till hvad Riksdagen här ofvan under punkten 11:o vid behandling af frågan om tandläkareundervisningens ordnande anført, får Riksdagen tillkännagifva, att, i anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, Riksdagen för den

första inredningen af lokaler för det blifvande tandläkareinstitutets poliklinik och laboratorium uppfört på extra stat för år 1898 ett anslag af 5,000 kronor.

Allmänna läroverken och pedagogierna.

51:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen till *tillfällig löneförbättring åt lärarne vid allmänna läroverken och pedagogierna*, efter samma grunder som för innevarande år, på extra stat för år 1898 beviljat 345,725 kronor.

52:o) Vidare har Riksdagen till *arfvodet åt extra lärare samt till arfvodesförhöjning åt extra ordinarie ämneslärare vid de allmänna läroverken* på extra stat för år 1898 beviljat enahanda belopp, som under de senaste åren hertill anvisats, eller tillsammans 100,000 kronor.

53:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att, till bestridande af förhöjd *aflöning åt ordinarie teckningslärare vid rikets allmänna läroverk under tjänstledighet på grund af sjukdom*, måtte på extra stat för år 1898 anvisas ett förslagsanslag af 3,000 kronor.

Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har af Riksdagen bifallits.

54:o) Vidare har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att såsom bidrag till uppförande i enlighet med fastställda ritningar af en *ny byggnad för allmänna läroverket i Umeå* å extra stat bevilja ett belopp af 45,000 kronor och deraf för år 1898 anvisa 22,500 kronor.

Äfven 1894 års Riksdag hade att pröfva framställning om statsbidrag till uppförande af ny byggnad för allmänna läroverket i Umeå, för hvilket ändamål då begärdes ett anslag af 125,000 kronor. Denna framställning blef af Riksdagen afslagen efter gemensam votering, dervid afgåfvos 150 röster för väckt förslag att till ändamålet bevilja 60,000 kronor och 210 röster för afslag å Eders Kongl. Maj:ts framställning i ämnet.

Sedan genom åtskilliga förenklingar i planen för det ifrågasatta läroverkshuset den beräknade byggnadskostnaden kunnat nedbringas, samt de för byggnadens uppförande tillgängliga medel, hvaraf 25,000 kronor i anslag af Umeå stad och samma belopp i anslag af länets landsting, betydligt ökats genom enskild offervillighet, har Eders Kongl.

Maj:t, såsom ofvan nämnts, nu af Riksdagen för ändamålet äskat ett statsbidrag af 45,000 kronor. Ehuruväl Riksdagen under de senare åren i allmänhet icke visat sig benägen att bevilja anslag till uppförande af byggnader för de allmänna läroverken, anser Riksdagen dock, att i förevarande fall sådana omständigheter föreligga, att Riksdagen icke bör alldeles förvägra understöd för åstadkommande af ifrågasvarande byggnad, som är för läroverket af största behof påkallad. Det betryckta läge, hvaruti staden Umeå befinner sig efter den svåra eldsvåda, som år 1888 derstädes härjat, synes nemligen Riksdagen innefatta giltig anledning för staten att här i någon mån träda emellan. Riksdagen har emellertid funnit sig icke böra för ändamålet bevilja hela det belopp, som af Eders Kongl. Maj:t äskats att utgå, utan ansett anslaget lämpligen kunna begränsas till 25,000 kronor, med hälften under nästkommande år. Då, enligt Riksdagens mening, kostnaderna för byggnaden torde kunna ytterligare något nedbringas samt det synes kunna förväntas, att flera bidrag från orten komma att inflyta, föreställer sig Riksdagen, att genom ett statsbidrag till det nu beviljade beloppet ifrågasvarande byggnadsföretag bör kunna åvägabringas.

Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har alltså på det sätt bifallits, att Riksdagen såsom bidrag till uppförande af en ny byggnad för allmänna läroverket i Umeå å extra stat beviljat ett belopp af 25,000 kronor och deraf för år 1898 anvisat 12,500 kronor.

Högre lärarinneseminariet.

55:o) För beredande åt *lärare och lärarinnor vid högre lärarinneseminariet af tillfällig löneförbättring* jemväl för år 1898, att utgå efter samma grunder som den för innevarande år beviljade, har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för år 1898 på extra stat anvisa enahanda belopp som hittills, eller 4,000 kronor; och har denna Eders Kongl. Maj:ts framställning af Riksdagen bifallits.

56:o) Med anledning af hvad Eders Kongl. Maj:t i sådant afseende föreslagit, har Riksdagen på extra stat för år 1898 anvisat för fortsatt uppehållande af *den valfria fjerde årskursen vid seminariet* ett belopp af 3,000 kronor samt för beredande af fortsatt *undervisning i huslig ekonomi* vid seminariet och normalskolan ett belopp af 5,000 kronor.

Folkundervisningen.

57:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, till löneförbättring åt *lärare och lärarinnor vid folkskolelärareseminarierna* samt till *arfvoden åt teckningslärare för extra tjänstgöring* och *extra arfvoden åt musiklärare* vid dessa seminarier, efter samma grunder som för innevarande år, beviljat ett extra anslag för år 1898 af 29,050 kronor.

58:o) Till *understöd åt mindre bemedlade lärjungar vid sådana folkhögskolor*, som åtnjuta bidrag af statsmedel, har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att jemväl för år 1898 på extra stat anvisa ett belopp af 15,000 kronor.

Uti en inom Riksdagen väckt motion har föreslagits, att Riksdagen måtte höja anslaget till mindre bemedlade folkhögskoleelever från 15,000 till 20,000 kronor.

Till stöd för detta förslag har i motionen framhållits, att det belopp af 15,000 kronor, som allt sedan år 1882 årligen beviljats för ifrågasvarande ändamål, ej längre vore härför tillräckligt. Sedan år 1882 hade nemligen dels ej få nya skolor upprättats, dels ock elevantalet i det hela samt deras antal, mellan hvilka anslaget skulle fördelas, höjts.

Enligt hvad Riksdagen inhemtat, hafva under de senaste åren understöden från ifrågasvarande anslag utgått med i medeltal följande belopp för hvarje behöfvande folkhögskoleelev:

	För manlig elev	För qvinlig elev
År 1890	43: — kronor	27: — kronor.
» 1891	42: — »	24: 40 »
» 1892	47: — »	26: — »
» 1893	43: — »	23: 50 »
» 1894	38: 50 »	18: 65 »
» 1895	37: — »	22: 80 »
» 1896	33: — »	20: 86 »

Då, såsom häraf framgår, understödsbeloppen ej obetydligt nedgått och för närvarande synas vara väl knappa, har Riksdagen funnit den i motionen föreslagna förhöjningen i anslaget vara af förhållandena påkallad, hvadan Riksdagen, under uttalande af den mening att ifråga-

varande understöd icke må tillkomma andra än dem, som deraf äro i verkligt behof, får tillkännagifva, att Riksdagen till understöd åt mindre bemedlade lärjungar vid sådana folkhögskolor, som åtnjuta bidrag af statsmedel, på extra stat för år 1898 anvisat ett belopp af 20,000 kronor.

De tekniska läroverken.

59:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning och under hänvisning till hvad Riksdagen här ofvan under punkt 19:o anfört, får Riksdagen anmäla, att Riksdagen

af det utaf 1895 års Riksdag till *ny byggnad för tekniska högskolans kemiska och mineralogiska afdelningar samt densammes inredning och utrustning* beviljade anslag, 306,230 kronor, deraf för åren 1896 och 1897 anvisats tillhopa 206,230 kronor, på extra stat för år 1898 anvisat återstående beloppet 100,000 kronor

samt på extra stat för sistnämnda år beviljat:

till *vissa förändringar i tekniska högskolans hufvudbyggnad* i väsentlig öfverensstämmelse med framlagdt förslag 13,200 kronor,

till *förbättring och förstärkning af högskolans undervisningsmateriel* 15,000 kronor och

till *förstärkning af undervisningen* vid högskolan 13,100 kronor.

60:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1896 och 1897 egt rum, till *understöd åt lägre tekniska yrkesskolor* och till bestridande af kostnader för deras inspektion på extra stat för 1898 anvisat ett anslag af 45,000 kronor, under vilkor att det bidrag, som af dessa medel kommer att utbetalas till understöd åt sådan skola, icke får öfverstiga hvad vederbörande kommun i kontant tillskjuter för skolan.

Medicinalstyrelsen med dithörande stater.

61:o) Med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning och i likhet med hvad för flera föregående år egt rum, har Riksdagen beviljat ett extra anslag för år 1898 af 1,200 kronor till *arfvode för granskning af hospitalens räkenskaper*.

Vitterhets-, historie- och antiqvitetsakademien.

62:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning och då, enligt hvad i statsrådsprotokollet upplyses, de extra anslag å tillsammans 9,200 kronor, som för *ändamål, tillhörande akademiens verksamhet*, blifvit för innevarande liksom för flera föregående år beviljade, äro för samma ändamål fortfarande erforderliga, har Riksdagen på extra stat för år 1898 anvisat följande anslag till vitterhets-, historie- och antiqvitetsakademien:

till arfvoden åt vetenskapligt bildade biträden vid ordnandet och vården af de under akademiens inseende ställda samlingar samt till aflöning åt vaktbetjening 4,000 kronor;

till undersökning och beskrifning af fäderneslandets fornlemningar m. m. 3,200 kronor; samt

till utgifvande af planschverk öfver fornsaker och andra märkvärdiga föremål i statens historiska museum m. m. 2,000 kronor.

Naturhistoriska riksmuseum.

63:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, till inköp och insamling af naturalier vid *naturhistoriska riksmuseets afdelning för arkegoniater och fossila växter*, till arbetsbiträden derstädes och till bestridande af andra med arbetena vid afdelningen förenade utgifter, jemväl för år 1898 på extra stat anvisat 2,000 kronor.

64:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1898 uppföra en summa af 7,300 kronor till vård, underhåll och förkofran af *naturhistoriska riksmuseets etnografiska samlingar*.

Då statens etnografiska samlingar enligt sakkunniges intyg äro synnerligen betydande och värdefulla, måste det anses vara af vigt att desamma varda på ett tillfredsställande sätt bevarade samt så ordnade och utställda, att de kunna af forskningen tillgodogöras. Att för detta ändamål erfordras en person, som kan uteslutande egna sig åt denna uppgift och har vetenskaplig utbildning inom hithörande områden, synes Riksdagen uppenbart. Men en ej mindre nödvändig förutsättning för ändamålets vinnande är, enligt Riksdagens mening, att fullt tillräckliga

och lämpliga lokaler beredas för samlingarnas vård och utställning. Såsom allmänt erkänts, uppfylla de lokaler, i hvilka de etnografiska samlingarna nu äro förvarade, ingalunda fordringarna i detta hänseende. Riksdagen har emellertid inhemtat, att utsigter förefinnas, att genom enskild offervillighet skulle kunna åstadkommas en nybyggnad för ifrågavarande samlingars inrymmande. Till upprättande af ett etnografiskt museum i hufvudstaden har nemligen stiftelsen Lars Hiertas minnesstyrelse afsatt ett belopp af 25,000 kronor och för samma ändamål lära likaledes 25,000 kronor vara af professor Gustaf Retzius och fru Anna Retzius, född Hierta, afsatta och utlofvade. Byggnadsföretaget är beräknadt skola kosta 74,000 till 75,000 kronor, deruti dock icke inbegripes värdet af erforderlig tomt. Då emellertid sådan tomt torde kunna beredas å kronans mark i den trakt, der nordiska museet är förlagdt, synes det för byggnadens åstadkommande ännu erforderliga beloppet icke vara större, än att detsamma kan antagas komma att inflyta genom ytterligare bidrag från enskildt håll. Då en gynsam lösning af byggnadsfrågan sålunda torde kunna inom kort tid förväntas, finner sig Riksdagen hafva anledning att genom ifrågavarande anslags förhöjning till det af Eders Kongl. Maj:t föreslagna beloppet anvisa medel till arfvode åt en särskild föreståndare för riksmuseets etnografiska samling. Som emellertid, i enlighet med hvad Riksdagen ofvan framhållit, ett tillfredsställande resultat icke torde kunna af denne föreståndare uppnås, utan att fullt lämpliga lokaler för samlingarne beredas, anser Riksdagen omförmälda arfvode icke böra utgå förr än visshet vunnits om att en ändamålsenlig museibygnad varder uppförd.

Riksdagen har alltså till vård, underhåll och förkofran af naturhistoriska riksmuseets etnografiska samling på extra stat för år 1898 anvisat 7,300 kronor, hvaraf 4,500 kronor, afsedda till arfvode åt en särskild föreståndare för samlingen, dock icke må utgå förrän visadt blifvit, att ofvan omförmälda, för uppförande af en nybyggnad för samlingen beräknade belopp åstadkommits.

Meteorologiska centralanstalten.

65:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för upprättande af fullständigt ordnad *väderlekstjenst vid meteorologiska centralanstalten* på extra stat för år 1898 anvisa 7,950 kronor.

I sammanhang med denna Eders Kongl. Maj:ts framställning har Riksdagen till behandling förehafvt en inom Riksdagen väckt motion,

deruti yrkats, att Riksdagen måtte anvisa ett extra anslag af 300 kronor att utgå till aflönande af den person, som af meteorologiska centralanstalten befunnes lämplig att sköta de meteorologiska observationerna i Gellivara.

Beträffande Eders Kongl. Maj:ts omförmälda framställning har Riksdagen icke något att erinra.

Hvad angår den i ämnet väckta motionen, har Riksdagen då af fullt sakkunnig person, föreståndaren för meteorologiska centralanstalten professor R. Rubenson, vitsordats, hurusom det måste anses vara af stor vikt, att en station för anställande af meteorologiska iakttagelser underhålles vid Gellivara, vid hvilken station en af meteorologiska centralanstalten förordnad person i sådant fall måste vara anställd, ansett sig böra bevilja det för ändamålet erforderliga, jemförelsevis obetydliga belopp.

Riksdagen har alltså å extra stat för år 1898 beviljat:

för upprätthållande af fullständigt ordnad väderlekstjenst vid meteorologiska centralanstalten 7,950 kronor; och

till aflönande af den person, som af meteorologiska centralanstalten anställles för skötandet af de meteorologiska observationerna i Gellivara, 300 kronor.

Undervisningsanstalter för döfstumma och blinda.

66:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen till uppehållande af undervisningen vid *tre läroanstalter för öfveråriga döfstumma*, nemligen i Vadstena, Skara och Bollnäs anvisat ett extra anslag för år 1898 af 47,400 kronor.

67:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, till uppehållande af *handverksskolan i Kristinehamn för blinda*, på extra stat för år 1898 beviljat ett anslag till enahanda belopp, som för detta ändamål under närmast föregående år anvisats, eller 10,000 kronor.

68:o) På grund af hvad Eders Kongl. Maj:t derom föreslagit, har Riksdagen på extra stat för år 1898 anvisat: till *tryckning af blindskrifter* 2,500 kronor och till *understöd åt blindlärareelever samt reseunderstöd åt blindlärare* 1,200 kronor.

69:o) Sistlidna års Riksdag beviljade på Eders Kongl. Maj:ts framställning till uppförande af en *byggnad för en förskola för blinda vid Tomtebodas* samt för bestridande af kostnader för uppgjorda ritningar och kostnadsförslag till denna byggnad 81,950 kronor och anvisade deraf på extra stat för år 1897 ett belopp å 50,750 kronor.

Nu har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1898 anvisa återstoden af det för ifrågavarande ändamål anslagna belopp, eller 31,200 kronor.

Denna Eders Kongl. Maj:ts framställning har vunnit Riksdagens bifall.

70:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år egt rum, på extra stat för år 1898 till *förhyrande af lokal för förskolan för blinda i Vexjö* beviljat ett anslag af 4,000 kronor.

Hospitalsvården.

71:o) Sedan Riksdagen år 1895, i enlighet med Eders Kongl. Maj:ts proposition, beviljat ett anslag af 1,480,000 kronor till *anordnande vid Upsala af en asyl för sinnessjuka* samt deraf på extra stat anvisat för år 1896 500,000 kronor och för år 1897 450,000 kronor, har Eders Kongl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af förenämnda anslag på extra stat för år 1898 anvisa ett belopp af 430,000 kronor.

Denna Eders Kongl. Maj:ts framställning har af Riksdagen bifallits.

72:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för uppförande å Vadstena asyls område, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 14 januari 1897 omförmälda ritningar, af en *boställsbyggnad åt öfverläkaren vid Vadstena hospital och asyl*, på extra stat för år 1898 anvisa ett anslag af 22,520 kronor.

På grund af hvad i ärendet förekommit, har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, för uppförande å Vadstena asyls område, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 14 januari 1897 omförmälda ritningar, af en *boställsbyggnad åt öfverläkaren vid Vadstena hospital och asyl* på extra stat för år 1898 anvisat ett anslag af 22,520 kronor.

73:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen, att för *upp-*

förande vid Nyköpings hospital, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med i förenämnda statsrådsprotokoll angifna ritningar, *af en byggnad inrymmande läkarebostad* med flera lägenheter, på extra stat för år 1898 anvisa ett belopp af 24,400 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot hvad Eders Kongl. Maj:t i detta ärende föreslagit, har alltså för uppförande af Nyköpings hospital, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 14 januari 1897 angifna ritningar, af en byggnad, inrymmande läkarebostad med flera lägenheter, på extra stat för år 1898 anvisat ett belopp af 24,400 kronor.

74:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för *utvidgning af Göteborgs hospital* i hufvudsaklig öfverensstämmelse med i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 14 januari 1897 återopade ritningar, på extra stat för år 1898 anvisa 64,865 kronor.

På grund af hvad till statsrådsprotokollet blifvit anfördt, har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, för utvidgning af Göteborgs hospital i hufvudsaklig öfverensstämmelse med i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 14 januari 1897 återopade ritningar, anvisat på extra stat för år 1898 en summa af 64,865 kronor.

75:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i öfverensstämmelse med hvad för flera föregående år egt rum, för år 1898 på extra stat beviljat ett anslag af 14,000 kronor till understöd åt *Jerfsö sjukhus för spetelske*, under vilkor att Gefleborgs läns landsting dertill för samma år anvisar 4,000 kronor och medgifver, att spetelske, äfven från andra län må vid sjukhuset erhålla vård, i den mån utrymmet sådant tillåter.

Diverse anslag.

76:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för flera föregående år egt rum, jemväl för år 1898 på extra stat anvisat ett belopp af 2,000 kronor till *svenska fornskriftsällskapet*.

77:o) Likaledes på grund af derom utaf Eders Kongl. Maj:t gjord framställning har Riksdagen, på sätt för flera föregående år egt rum,

till beredande af religionsvård åt svenske sjömän m. fl. i utländska hamnar beviljat ett extra anslag för år 1898 af 10,000 kronor.

78:o) Sedan nästlidna års Riksdag, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, på extra stat beviljat dels till anställande af två kontraktsadjunkter inom Vesterbottens fjerde kontrakt 12,000 kronor, deraf 4,000 kronor att utgå under 1897, dels till resekostnadsersättning åt dessa kontraktsadjunkter 1,500 kronor, deraf 500 kronor att utgå under 1897, dels ock till två stipendier för utbildande vid universitet af prester, förtrogna med finska språket, 4,500 kronor, deraf 1,500 kronor att utgå under år 1897, samt åt Eders Kongl. Maj:t öfverlemnadt att meddela de närmare bestämmelser, som kunde erfordras rörande anslagens användande, har Eders Kongl. Maj:t, som den 29 maj 1896 i ofvannämnda afseenden meddelat närmare bestämmelser, nu föreslagit Riksdagen att af de sålunda beviljade beloppen anvisa för år 1898: af anslaget till kontraktsadjunkterna 4,000 kronor, af anslaget till resekostnadsersättning åt dessa 500 kronor samt af det till stipendiens inrättande beviljade anslag 1,500 kronor.

Denna Eders Kongl. Maj:ts framställning har vunnit Riksdagens bifall.

79:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för hvart och ett af åren 1891—1897 egt rum, på extra stat för år 1898 anvisat ett belopp af 25,000 kronor, att ställas till styrelsens för nordiska museet förfogande för att enligt dess bestämmande användas för museet tillhörande ändamål.

80:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, till understöd, på de vilkor Eders Kongl. Maj:t kunde finna lämpligt bestämma, för utgifvande äfven under år 1898 af tidskriften »Nyare bidrag till kännedom om de svenska landsmälen och svenskt folklif», på extra stat för samma år anvisa ett belopp af 5,000 kronor.

Med afseende å ifrågavarande tidskrifts betydelse för kännedomen om vårt lands språk, folklif och kultur, en betydelse som äfven utom Sverige blifvit af framstående vetenskapsmän erkänd, har denna tidskrift ansetts vara förtjent af understöd från statens sida. Af den redogörelse, som i statsrådsprotokollet meddelats, framgår emellertid, att det anslag, som hittills utgått såsom understöd till utgifvande af tidskriften, icke är tillräckligt för att densamma skall kunna i önskvärd

omfattning verka för sin uppgift. Den förhöjning i anslaget, som med afseende härå synes böra beviljas, torde dock lämpligen kunna begränsas till 500 kronor. Genom det sålunda förhöjda anslaget bör enligt Riksdagens mening tillfälle beredas att i tidskriften intaga de bidrag till densamma, som äro af verkligt värde och betydelse.

Riksdagen har alltså, i anledning af Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, för år 1898 anvisat ett extra anslag af 3,650 kronor, att på de vilkor, Eders Kongl. Maj:t kan finna godt bestämma, användas till understöd för utgifvande äfven under år 1898 af tidskriften »Nyare bidrag till kännedom om de svenska landsmålen och svenskt folklif».

81:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom framställda förslag har Riksdagen, till understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften »*Nordiskt medicinskt arkiv*», jemväl för år 1898 på extra stat beviljat ett anslag af 3,000 kronor.

82:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1896 och 1897 egt rum, till understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften »*Acta mathematica*», på extra stat för år 1898 anvisat 3,000 kronor.

83:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till understöd, på de i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för den 14 januari 1897 angifna vilkor, åt sådana anstalter eller föreningar, som anordna *föreläsningskurser för arbetsklassen*, bevilja ett extra anslag af 35,000 kronor.

Med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, har Riksdagen för år 1898 beviljat ett extra anslag af 35,000 kronor, att på de i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 14 januari 1897 angifna vilkor användas till understöd åt sådana anstalter eller föreningar, som anordna *föreläsningskurser för arbetsklassen*.

84:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år egt rum, på extra stat för år 1898 anvisat ett belopp af 5,000 kronor, att under de vilkor, Eders Kongl. Maj:t kan finna skäligt bestämma, användas till understöd åt de vid Upsala enskilda läroverk och Ateneum för flickor i Stockholm samt af Göteborgs allmänna folkskolestyrelse anordnade *undervisningskurser för utbildande af lärarinnor i huslig ekonomi*.

85:o) Vidare har Riksdagen, i enlighet med Eders Kongl. Maj:ts framställning, på extra stat för år 1898 beviljat till fortsättande af *precisionsnivelleringsarbetena i norra Sverige* 9,000 kronor, till underhåll och tillsyn af vattenhöjdmätningstationerna m. m. 2,500 kronor samt för fortsatt sammanställning och bearbetande af anteckningar öfver de vid dessa stationer registrerade vattenhöjder 1,000 kronor, eller tillhopa 12,500 kronor.

86:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för *utgifning och spridning af nykterhetsskrifter* på extra stat för år 1898 anvisa 4,000 kronor.

Med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förslag har Riksdagen på extra stat för år 1898 anvisat ett anslag af 4,000 kronor, att mot redovisnings-skyldighet ställas till svenska nykterhetssällskapets förfogande för utgifning och spridning af nykterhetsskrifter.

87:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat jemväl för år 1898 beviljat ett anslag af 2,000 kronor att utgå till understöd åt *räddningshemmet för drinkare vid Sanssouci* invid Upsala på vilkor, som af Eders Kongl. Maj:t pröfvas lämpliga.

88:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för innevarande år egt rum, såsom understöd för fortsatt anställande af historiska forskningar rörande Sverige uti vatikanska arkivet i Rom anvisat på extra stat för år 1898 ett anslag af 3,000 kronor, att utgå under vilkor att den person, åt hvilken utförandet af berörda forskningar uppdrages, skall vara skyldig ej mindre att arbeta i vatikanska arkivet hela den tid af det med hösten 1897 börjande arbetsåret, hvarunder arkivet hålles öppet, och använda den återstående tiden till arbeten, som stå i sammanhang med detta hans hufvuduppdrag, än äfven att efter ifrågavarande arbetsårs slut afgifva redogörelse för det gångna årets arbeten och plan för det följande arbetsårets, äfvensom till riksarkivet öfverlemna de afskrifter och anteckningar, som af honom gjorts under det arbetsår, för hvilket anslaget är afsedt att användas.

89:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, till *yttre restaurering af Visby domkyrka*, hufvudsakligen i enlighet med det i

statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 14 januari 1897 angifna ritningsförslag, på extra stat bevilja ett anslag af 100,000 kronor och deraf anvisa för år 1898 ett belopp af 50,000 kronor.

På de skäl, som af föredragande departementschefen blifvit till statsrådsprotokollet anförda, har Riksdagen ansett sig böra bevilja det för ifrågavarande ändamål begärda anslaget; dock bör, enligt Riksdagens mening, dervid fästas det vilkor, att restaureringsarbetet varder på det föreslagna sättet utfördt utan att ytterligare bidrag af statsverket påkallas. Riksdagen har alltså till yttre restaurering af Visby domkyrka, hufvudsakligen i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 14 januari 1897 omförmälda ritningsförslagen n:is 2, 3 och 4, beviljat ett anslag af 100,000 kronor och deraf anvisat för år 1898 ett belopp af 50,000 kronor, dock under vilkor att restaureringsarbetet varder på angifvet sätt utfördt utan att ytterligare bidrag af statsverket påkallas.

90:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att till *restaurering af målningar i Strengnäs domkyrka*, bevilja ett anslag af 27,000 kronor samt deraf på extra stat för år 1898 anvisa ett belopp af 13,500 kronor.

Ehuruväl det otvifvelaktigt synes vara af konsthistoriskt intresse och äfven af betydelse för domkyrkans försättande i stilenligt skick, att ifrågavarande målningar varda framkallade och restaurerade, har Riksdagen dock, vid det förhållande att dessa arbeten torde kunna utan olägenhet tills vidare anstå, och då det icke af Eders Kongl. Maj:ts proposition med tillräcklig tydlighet framgår, af huru stor omfattning den tilltänkta restaureringen skulle blifva eller till huru stor del af densamma det nu äskade anslaget skulle förslå, icke ansett skäl att för närvarande bevilja det för ändamålet begärda anslaget. Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har alltså icke af Riksdagen bifallits.

91:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för *anordnande till landsarkiv af lokaler i Vadstena slott* på extra stat för år 1898 bevilja ett anslag af 38,800 kronor.

På grund af hvad i detta ärende förekommit har Riksdagen, som icke haft något att erinra emot Eders Kongl. Maj:ts förevarande förslag, för anordnande till landsarkiv af lokaler i Vadstena slott på extra stat för år 1898 anvisat 38,800 kronor.

92:o) Af statsrådsprotokollet inhemtas, att statskontoret i två sär-

skilda skrivelser af den 26 november 1896 hos Eders Kongl. Maj:t till godtgörelse anmält förskott till sammanlagdt belopp af 4,789 kronor 95 öre, hvilket statskontoret på grund af kongl. bref den 19 april och den 7 november 1895 samt den 24 januari 1896 utbetalat dels såsom arfvode samt resekostnadsersättning och traktamente åt ledamoten i den af Eders Kongl. Maj:t den 19 april 1895 tillsatta kommission för ärenden rörande kolerafarsoten, t. f. förste provinsialläkaren A. J. Larson, dels ock såsom ersättning till åtskilliga tjänstemän med flere för särskildt biträde, som af dem lemnats bemälda kommission och medicinalstyrelsen i ärenden och *åtgärder rörande kolerafarsoten* under större delen af år 1895 och några dagar i början af år 1896.

Vidare hade statskontoret i skrifvelse den 26 november 1896 till ersättning anmält ett belopp af 3,656 kronor, hvilket statskontoret på grund af kongl. bref den 26 april och den 25 oktober 1895 utbetalat ej mindre till bestridande af vissa kostnader för en vid karolinska mediko-kirurgiska institutet samma år anordnad *lärokurs* för lämpliga personers utbildande till att kunna säkert anställa bakteriologisk kolera-diagnos, än äfven till ersättning åt vissa deltagare i nämnda lärokurs och till arfvoden åt personer, som inöfvats att tjänstgöra såsom betjening vid koleralaboratorier.

I skrifvelse den 10 december 1896 hade statskontoret till ersättning anmält medel, som på grund af Eders Kongl. Maj:ts föreskrift utbetalts för den komité, som blifvit af Eders Kongl. Maj:t tillsatt för utarbetande af förslag till *folkskolestadga för rikets större städer*, nemligen såsom resekostnadsersättningar och traktamenten samt arfvoden till komiténs ordförande och ledamöter 1,140 kronor 75 öre, ersättning för mistade aflöningsförmåner till komiténs ordförande och ledamöter 488 kronor 39 öre, sekreterarearfvode — efter afdrag af 598 kronor 95 öre, som i komitén till sekreteraren förskjutits från de, på grund af kongl. brefvet den 5 juli 1895 anvisade 1,000 kronor, hvilka blifvit af statskontoret den 30 juli 1895 utanordnade till bestridande af kostnader för lokal, betjening m. m. — 1,401 kronor 5 öre, tryckning af komiténs betänkande 784 kronor 12 öre, eller tillsammans 3,814 kronor 31 öre.

Derjemte hade statskontoret i sistnämnda skrifvelse ytterligare till ersättning anmält 81 kronor 85 öre, som på grund af kongl. bref utbetalts till Göteborgs och Bohus läns ränteri för derifrån förskjutet arfvode till skrifbiträde åt nämnden för *ordnande af presterskapets i Lundby pastorat aflöning m. m.*

Vidare hade statskontoret i skrifvelse den 26 november 1896 till

ersättning anmält ett belopp af 475 kronor, som statskontoret på grund af föreskrift i kongl. bref den 23 november 1894 utbetalt till domkapitlet i Hernösand till bestridande af kostnaden för tryckning och häftning af en *öfversättning till finska språket af den nya kyrkohandboken*.

Likaledes hade statskontoret i skrifvelse den 26 november 1896 till ersättning anmält medel, som på grund af kongl. brefven den 16 november 1894 och den 24 april 1896 utbetalts för den komité, som blifvit af Eders Kongl. Maj:t tillsatt för utarbetande af en *musikbilaga till den nya kyrkohandboken*, nemligen såsom arfvoden till komiténs ordförande och ledamöter 7,950 kronor, arfvode till komiténs sekreterare 1,590 kronor samt till bestridande af åtskilliga af komiténs arbeten föranledda utgifter 622 kronor 20 öre, eller tillsammans 10,162 kronor 20 öre.

I skrifvelse den 26 november 1896 hade statskontoret till ersättning anmält ett belopp af 3,623 kronor 40 öre, hvilket statskontoret på grund af kongl. bref den 7 december 1883, den 25 februari 1888, den 27 maj 1892 och den 18 september 1896 utbetalt till bestridande af kostnader för *revision af svenska kyrkans psalmbok* under tiden från början af år 1884 intill den 1 november 1896.

Sedan statskontoret i skrifvelse af den 2 december 1890 hos Eders Kongl. Maj:t till ersättande anmält till komitén för utredning af vissa frågor rörande *undervisningen vid universiteten* under åren 1888—1889 förskjutna tillsammans 21,802 kronor 80 öre, så hade statskontoret uti skrifvelse af den 30 december 1896 ytterligare till ersättning anmält af statskontoret förskjuten godtgörelse, 670 kronor, åt sekreteraren hos den kommission af sakkunnige, hvilka, enligt Eders Kongl. Maj:ts bemyndigande, varit af departementschefen tillkallade för afgifvande af utlåtande rörande de af fakulteterna i Upsala och Lund afgifna förslag till förändring i examensväsendet inom den juridiska fakulteten m. m., utgörande således de sistberörda båda förskjutna belopp, för hvilka ersättning begärdes, tillsammans 22,472 kronor 80 öre.

För återgåldande af berörda förskott, uppgående till sammanlagdt 49,075 kronor 51 öre, har Eders Kongl. Maj:t af Riksdagen äskat ett extra anslag för år 1898 till belopp af 49,076 kronor.

Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har af Riksdagen bifallits.

93:o) Med anledning af inom Riksdagen väckta motioner har Riksdagen, på sätt Riksdagen i skrifvelse den 5 innevarande maj redan anmält, ställt till Eders Kongl. Maj:ts förfogande ett förslagsanslag af 10,000

kronor till bestridande af kostnaderna för vissa utredningar angående
presternas aflöningsförhållanden m. m.; och har detta anslag blifvit
å extra stat för år 1898 uppfördt under förevarande hufvudtitel.

Stockholm den 17 maj 1897.

Med undersätlig vördnad.

Ecklesiastik

Bil.

Ordinarie anslagen under

Ecklesiastik-

Departementschefen	
Departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli... ..	
Riksarkivet	
Kongl. biblioteket	
Nationalmuseum (deraf fyra särskilda <i>reservationsanslag</i> & tillhopa 14,300 kronor)	
Kleresistaten. Nuvarande anvisning i kontant	
Ökas med	
Domkapitlens expeditioner	
Lappmarks ecklesiastikverk, <i>förslagsanslag</i>	
Universiteten (deraf 162,700 kronor, <i>förslagsanslag</i>). Nuvarande anvisning i kontant	
<i>Tillkommer</i> : till en e. o. professur inom juridiska fakulteten i Upsala	
till det geografiska seminariet vid universitetet i Upsala	
till det teologiska seminariet vid dito	
höjning af fysiologiska institutionens i Upsala materielanslag	
till en e. o. professur i oftalmiatrik vid universitetet i Lund	
Karolinska mediko-kirurgiska institutet. Nuvarande belopp	
<i>Tillkommer</i> : till en amanuens vid institutets oftalmiatrika klinik & serafimerlasarettet ...	
höjning & institutets allmänna materielanslag.....	
Tandläkareinstitutet, <i>förslagsanslag</i> högst (nytt)	
hvarjemte rubriken ändras till: Karolinska medikokirurgiska institutet (deraf 14,500 kronor	
Allmänna läroverken, <i>reservationsanslag</i>	
Understöd åt extra ordinarie lärare vid allmänna läroverken under förfall på grund af sjukdom,	
Högre skolor för qvinlig ungdom	
Högre lärarinneseminarier	
Pedagogier och folkskolor	
Folkundervisningen:	
Seminarier för folkskolelärares bildande. Nuvarande belopp	
<i>Tillkommer</i> : för löneförbättring för musiklärare vid seminarier	
Stipendier för seminarieelever	
Arfvoden och resekostnadsersättning åt folkskoleinspektörer	

Undervisningsmateriel m. m. för folkskolor	
Understöd åt högre folkskolor	eller ett
Bidrag till aflönande af vikarie under öfningslärares vid folkskolelärareseminarium sjukdom, Till befrämjande af folkundervisningen bland de i rikets nordligare trakter bosatta finnar, Lönетillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor, <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande belopp	
<i>Ökas med</i>	
Understöd åt folkhögskolor, <i>förslagsanslag</i>	
Understöd för aflönande af lärare vid fortsättningsskolan, <i>förslagsanslag</i>	
Bidrag till aflönande af lärare i slöjd vid folkskolorna, <i>förslagsanslag</i>	
För anordnande af qvinnlig slöjd i folkskola, mindre folkskola eller särskild slöjdskola, <i>för-</i>	
Bidrag till aflönande i vissa fall af vikarie för ordinare lärare eller lärariuna vid folk-	
De tekniska läroverken. Nuvarande belopp	
<i>Tillkommer</i> : till inrättande af extra lärarebefattningar vid tekniska högskolan i mate-	
lära 2,500 kronor, väg- och vattenbyggnadskonst 2,000 kronor, meka-	
nor, elektroteknik 2,500 kronor, elektrokemi 1,200 och teknisk hy-	
sammans	
höjning af professorns i kemisk teknologi vid högskolan lön	
höjning af lönen för sekreteraren vid d:o	
höjning af lönen för kamreraren vid d:o	
Gymnastiska Centralinstitutet	
Medicinalstyrelsen med dithörande stater (deraf 1,500 kr. <i>reservationsanslag</i>). Nuvarande be-	
<i>höjes</i> å anslaget till farmaceutiska institutet med	
Hyresersättning åt provinsialläkare, <i>förslagsanslag</i> , högst	
Bidrag till extra provinsialläkares aflönande, <i>förslagsanslag</i>	
Barnmorskeundervisningen och barnbördshusen	
Ortopediska institutet	
Veterinärundervisningen	
Vaccinationens befrämjande. Nuvarande belopp	
<i>Ökas med</i>	
hvarjemte anslaget ändras till <i>reservationsanslag</i> .	
Till bestridande af kostnader för allmän helso- och sjukvård, <i>förslagsanslag</i>	
Svenska Läkaresällskapet	
Svenska akademien	
Vetenskapsakademien	

		Anvisning i kontant.	Indelning och dermed jemförlig anvisning, på <i>förslag</i> .				Summa.		
			Friheter och kyrkotonde.		Ersättningar.		Kronor.	ö.	
			Kronor.	ö.	Kronor.	ö.			
Transport	492,125: —	4 470,950	—	52,830	—	343,688	—	4,867,468	—
.....	20,000: —								
.....	20,000: —								
gemensamt reservationsanslag	532,125: —								
<i>förslagsanslag</i> (nytt)	4,000: —								
<i>förslagsanslag</i>	45,000: —								
.....	4,175,000: —								
.....	125,000: —	4,300,000: —							
.....		55,000: —							
.....		50,000: —							
.....		110,000: —							
<i>slagsanslag</i>	90,000: —								
skola, <i>förslagsanslag</i>	40,000: —	5,226,125	—	—	—	—	—	5,226,125	—
.....	401,675: —								
matik 1,800 kronor, maskin- niska laborationer 2,000 kro- gien 750 kronor, eller till-	12,750: —								
.....	600: —								
.....	200: —								
.....	200: —	13,750: —							
.....		415,425	—	—	—	—	—	415,425	—
.....		37,150	—	—	—	—	—	37,150	—
lopp	496,250: —								
.....	1,000: —	497,250	—	—	—	—	—	497,250	—
.....		103,500	—	—	—	—	—	103,500	—
.....		12,000	—	—	—	—	—	12,000	—
.....		32,750	—	700	—	—	—	33,450	—
.....		8,250	—	—	—	—	—	8,250	—
.....		58,500	—	—	—	—	—	58,500	—
.....	7,700: —								
.....	2,800: —	10,500	—	—	—	—	—	10,500	—
.....		145,000	—	—	—	—	—	145,000	—
.....		3,000	—	—	—	—	—	3,000	—
.....		8,250	—	—	—	—	—	8,250	—
.....		14,460	—	—	—	—	—	14,460	—
Transport		11,043,110	—	53,530	—	343,688	—	11,440,328	—

Vitterhets-, historie och antiqvitetsakademien (deraf 450 kronor <i>reservationsanslag</i>)	
Landtbruksakademien. Anslaget har öfverförs till Sjette hufvudtiteln och rubriken utgår ur Akademien för de fria konsterna (deraf tvenne <i>reservationsanslag</i> å tillhopa 21,000 kronor) ...	
Musikaliska akademien (deraf 6,000 kronor <i>reservationsanslag</i>)	
Naturhistoriska riksmuseum	
Meteorologiska centralanstalten (deraf 16,000 kronor <i>reservationsanslag</i>)	
Undervisningsanstalter för döfstumma och blinda:	
Till befrämjande af döfstummeundervisningen, <i>förslagsanslag</i>	
Institutet för blinda	
Förskolan för blinda i Vexjö	
Fattigvården i Stockholm och landsorten	
Fattigvården i allmänhet, <i>förslagsanslag</i>	
Lasarets underhåll	
Hospitals underhåll, <i>förslagsanslag</i>	
Stora barnhuset i Stockholm	
Frimurarebarnhuset	
Barnhusen i landsorten	
Uppfostringsanstalter för sinnesslöa barn, <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande belopp	
Ökas med	
Kyrkors underhåll	
Resestipendier samt läroböckers och lärda verks utgifvande, <i>reservationsanslag</i>	
Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>	
Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>	
Skrifmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande belopp	
Ökas för jemnande af hufvudtitelns slutsumma med	
Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	

	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag.				Summa.	
			Friheter och kyrkotonde.		Ersättningar			
	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.	Kronor	ö.
Transport	11,043,110	—	53,530	—	343,688	—	11,440,328	—
riksstaten	29,450	—	—	—	—	—	29,450	—
	61,900	—	—	—	—	—	61,900	—
	51,200	—	—	—	—	—	51,200	—
	76,450	—	—	—	—	—	76,450	—
	25,050	—	—	—	—	—	25,050	—
	200,000: —	—	—	—	—	—	—	—
	50,150: —	—	—	—	—	—	—	—
	9,500: —	—	—	—	—	—	—	—
	259,650	—	—	—	—	—	259,650	—
	9,564	—	—	—	—	—	9,564	—
	75,000	—	—	—	—	—	75,000	—
	94,836	—	4,360	—	—	—	99,196	—
	900,000	—	—	—	—	—	900,000	—
	78,000	—	—	—	—	—	78,000	—
	2,750	—	—	—	—	—	2,750	—
	28,380	—	—	—	—	—	28,380	—
	25,000: —	—	—	—	—	—	—	—
	125,000: —	—	—	—	—	—	—	—
	150,000	—	—	—	—	—	150,000	—
	7,528	—	193,300	—	169,400	—	370,228	—
	24,000	—	—	—	—	—	24,000	—
	80,000	—	—	—	—	—	80,000	—
	1,500	—	—	—	—	—	1,500	—
	23,008: —	—	—	—	—	—	—	—
	44: —	—	—	—	—	—	—	—
	23,052	—	—	—	—	—	23,052	—
	15,000	—	—	—	—	—	15,000	—
Summa	13,036,420	—	251,190	—	513,088	—	13,800,698	—

Bil. Litt. B.

**Extra ordinarie anslagen under riksstatens Å t t o n d e
hufvudtitel.**

	Kronor	ö.
Eckleslastikdepartementet.		
<i>Riksarkivet:</i>		
Till arfvoden åt extra ordinarie tjänstemän	1,700: —	
” fortsatt utgifvande i tryck af sådana skrifter och handlingar, som äro af vigt för fäderneslandets historia	3,000: —	
” fortsatt utgifvande af “Svenska riksdagsakter“ m. m.	1,500: —	
		6,200 —
<i>Nationalmuseum:</i>		
För vård, underhåll och tillökning af statens konstindustriella samlingar	4,000: —	
Till förvärfvande åt staten af konstalster, utställda vid 1897 års allmänna konst- och industriutställning i Stockholm	40,000: —	
		44,000 —
<i>Läfruskammaren:</i>		
För tillsyn, underhåll och vård af samlingarna m. m.		5,800 —
<i>Domkapitlens expeditioner:</i>		
För tillfällig löneförbättring åt tjänstemännen vid dessa expeditioner	3,716: —	
” betäckande af brister i domkapitlens expeditionskassar	5,000: —	
		8,716 —
<i>Universitetet:</i>		
Till lektorer i tyska, franska och engelska språken vid universitetet i Upsala	6,000: —	
För uppehållande af undervisningen och examinationen i geografi vid universitetet i Upsala	1,000: —	
	Transport 7,000: —	64,716 —

		Kronor	ö.
	Transport	7,000: —	64,716 —
Till	arfvoden åt extra ordinarie amanuenser vid universitetsbiblioteket i Upsala	2,500: —	
"	afflöning åt en extra ordinarie professor inom juridiska fakulteten vid universitetet i Lund	4,000: —	
"	lektorer i tyska, franska och engelska språken vid universitetet i Lund	6,000: —	
"	särskildt arvode åt docenten vid universitetet i Lund Sven Söderberg	2,000: —	
"	personligt lönetillägg åt akademikeraren i Lund Oscar Gerhard Regnell	750: —	
"	personligt lönetillägg åt vice bibliotekarien vid universitetsbiblioteket i Lund Fredrik Emanuel Braune	500: —	
"	arfvoden åt extra biträden vid universitetsbiblioteket i Lund	1,500 —	
"	arvode åt en assistent vid växtfysiologiska laboratoriet vid botaniska institutionen i Lund	1,500: —	
"	arvode åt en instrumentmakare vid fysiologiska institutionen i Lund	500: —	
"	ny- och tillbyggnad för biblioteket vid universitetet i Lund	84,000: —	110,250 —
<i>Karolinska mediko-kirurgiska institutet:</i>			
Till	arvode åt en amanuens vid institutets gynekologiska klinik	900: —	
"	arvode åt en amanuens vid institutets kemiska laboratorium	900: —	
"	en pediatrik klinik vid Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn	1,800: —	
"	en poliklinik för barnsjukdomar i Stockholm	2,800: —	
"	bekostande af teckningar i vetenskapliga ändamål vid institutet	1,500: —	
För	anskaffande och underhåll af materiel för oftalmiatrika kliniken vid institutet	500: —	
Till	fyllande af brist å det allmänna materielanslaget vid institutet	2,850: —	
För	den första inredningen af lokaler för tandläkareinstitutets poliklinik och laboratorium	5,000: —	16,250 —
<i>Allmänna läroverken och pedagogierna:</i>			
Till	tillfällig löneförbättring åt lärarne vid allmänna läroverken och pedagogierna	345,725: —	
	Transport	345,725: —	191,216 —

		Kronor	ö.
	Transport	345,725: —	191,216 —
Till arfvoden åt extra lärare samt till arfvodesförhöjning åt extra ordinarie ämneslärare vid de allmänna läroverken	100,000: —		
” bestridande af förhöjd aflöning åt ordinarie teckningslärare vid rikets allmänna läroverk under tjänstledighet på grund af sjukdom, <i>förslagsanslag</i>	3,000: —		
Bidrag till uppförande af en ny byggnad för allmänna läroverket i Umeå	12,500: —	461,225 —	
<i>Högre lärarinneseminariet:</i>			
Till tillfällig löneförbättring åt lärare och lärarinnor vid seminariet	4,000: —		
För fortsatt uppehållande af den valfria fjerde årskursen vid seminariet	3,000: —		
” beredande af fortsatt undervisning i huslig ekonomi vid seminariet och normalskolan	5,000: —	12,000 —	
<i>Folkundervisningen:</i>			
Till löneförbättring åt lärare och lärarinnor vid folkskolelärareseminarierna samt till arfvoden åt teckningslärare för extra tjänstgöring och extra arfvoden åt musiklärare vid dessa seminarier	29,050: —		
” understöd åt mindre bemedlade lärjungar vid sådana folkhögskolor, som åtnjuta bidrag af statsmedel	20,000: —	49,050 —	
<i>De tekniska läroverken:</i>			
Till ny byggnad för tekniska högskolans kemiska och mineralogiska afdelningar samt densammes inredning och utrustning	100,000: —		
” vissa förändringar i tekniska högskolans hufvudbyggnad	13,200: —		
” förbättring och förstärkning af högskolans undervisningsmateriel	15,000: —		
” förstärkning af undervisningen vid högskolan	13,100: —		
” förstärkning af lärarekrafterna vid tekniska skolan i Eskilstuna	750: —		
” understöd å lägre tekniska yrkesskolor och till bestridande af kostnader för deras inspektion	45,000: —	187,050 —	
	Transport		900,541 —

		Kronor	ö.
	Transport	900,541	—
<i>Medicinalstyrelsen med dithörande stater:</i>			
Till arfvode för granskning af hospitalens räkenskaper		1,200	—
<i>Vitterhets-, historie- och antiquitetsakademien:</i>			
Till arfvoden åt vetenskapligt bildade biträden vid ordnandet och vården af de under akademiens inseende ställda samlingar samt till aflöning åt vaktbetjening	4,000: —		
„ undersökning och beskrifning af fäderneslandets fornlemningar m. m.	3,200: —		
„ utgifvande af planschverk öfver fornsaker och andra märkvärdiga föremål i statens historiska museum m. m.	2,000: —	9,200	—
<i>Naturhistoriska riksmuseet:</i>			
Till inköp och insamling af naturalier vid museets afdelning för arkegoniater och fossila växter, till arbetsbiträden derstädes och till bestridande af andra med arbetena vid afdelningen förenade utgifter	2,000: —		
„ vård, underhåll och förkofran af museets etnografiska samling under vissa vilkor	7,300: —	9,300	—
<i>Meteorologiska centralanstalten:</i>			
För upprätthållande af fullständigt ordnad väderlekstjenst vid anstalten	7,950: —		
„ anställande af meteorologiska observationer vid Gellivara	300: —	8,250	—
<i>Undervisningsanstalter för döfstumma och blinda:</i>			
Till uppehållande af undervisningen vid tre läroanstalter för öfveråriga döfstumma.....	47,400: —		
„ handverksskolan i Kristinehamn för blinda	10,000: —		
„ tryckning af blindskrifter	2,500: —		
„ understöd åt blindläraarelever samt reseunderstöd åt blindlärare	1,200: —		
„ uppförande af en byggnad för en förskola för blinda vid Tomtebodan	31,200: —		
„ förhyrande af lokal för förskolan för blinda i Vexjö....	4,000: —	96,300	—
	Transport	1,024,791	—

		Kronor.	ö.
	Transport	1,024,791	—
<i>Hospitalsvården:</i>			
Till	anordnande vid Upsala af en asyl för sinnessjuka	430,000: —	
För	uppförande å Vadstena asyls område af en boställsbyggnad åt öfverläkaren vid Vadstena hospital och asyl	22,520: —	
"	uppförande vid Nyköpings hospital af en byggnad inrymmande läkarebostad med flera lägenheter	24,400: —	
"	utvidgning af Göteborgs hospital	64,865: —	
Till	understöd åt Jerfsö sjukhus för spetelske	14,000: —	555,785 —
<i>Diverse anslag:</i>			
Till	svenska fornskriftsällskapet	2,000: —	
"	beredande af religionsvård åt svenske sjömän m. fl. i utländska hamnar	10,000: —	
"	anställande af två kontraktsadjunkter inom Vesterbottens fjerde kontrakt	4,000: —	
"	reskostnadsersättning åt dessa kontraktsadjunkter	500: —	
"	två stipendier, för utbildande vid universitet af präster, förtrogna med finska språket	1,500: —	
"	nordiska museet	25,000: —	
"	understöd för utgifvande äfven under år 1898 af tidskriften "Nyare bidrag till kännedom om de svenska landsmålen och svenskt folkli"	3,650: —	
"	understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften "Nordiskt medicinskt arkiv"	3,000: —	
"	understöd för fortsatt utgifvande af tidskriften "Acta mathematica"	3,000: —	
"	understöd åt sådana anstalter eller föreningar, som anordna föreläsningkurser för arbetsklassen	35,000: —	
"	understöd för anordnande af vissa undervisningskurser för utbildande af lärarinnor i huslig ekonomi	5,000: —	
"	fortsättande af precisionsnivelleringsarbetena i norra Sverige, till underhåll och tillsyn af vattenhöjdmätningstationerna m. m. samt för fortsatt sammanställning och bearbetande af anteckningar öfver de vid dessa stationer registrerade vattenhöjder	12,500: —	
För	utgifning och spridning af nykerhetsskrifter	4,000: —	
Till	understöd åt räddningshemmet för drinkare vid Sans Souci invid Upsala	2,000: —	
	Transport	111,150: —	1,580,576 —

		Kronor.	ö.
	Transport	111,150: —	1,580,576 —
För fortsatt anställande af historiska forskningar rörande Sverige i Vatikanska arkivet i Rom		3,000: —	
Till yttre restaurering af Visby domkyrka		50,000: —	
För anordnande till landsarkiv af lokaler i Vadstena slott		38,800: —	
Till ersättning för belopp, som af statskontoret förskottsvis utbetalts		49,076: —	
För bestridande af kostnaderna för utredningar angående presterskapets aflöningsförhållanden m. m., <i>förslagsanslag</i>		10,000: —	262,026 —
	Summa		1,842,602 —